

MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

ABECEDAR

MARIA BURUIANĂ AURELIA ERMICIOI
PETRONELA-VALI SLAVU CONSTANTIN DRAGOMIR

PARTEA II

ȘTIINȚA

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

ABECEDAR

**Manual de limba și literatura română
pentru clasa I**

MARIA BURUIANĂ AURELIA ERMICIOI
PETRONELA-VALI SLAVU CONSTANTIN DRAGOMIR

PARTEA II

Știința, 2025

Manualul școlar a fost elaborat în conformitate cu prevederile Curriculumului la disciplină, aprobat prin ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 1124 din 20 iulie 2018.

Manualul a fost aprobat prin ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 969 din 21.07.2021 ca urmare a evaluării calității metodicо-științifice.

Acest manual este proprietate publică, editat din bugetul de stat, sursa Ministerului Educației și Cercetării și transmis cu titlu gratuit.

Comisia de evaluare:

Silvia Golubițchi, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Tiraspol (sediul mun. Chișinău);
Svetlana Virlan, învățător, grad didactic superior, Liceul Teoretic „Mircea Eliade”, mun. Chișinău;
Virginia Druguș, învățător, grad didactic superior, Gimnaziul „Mihai Eminescu”, or. Telenești;
Elena Popa, învățător, grad didactic superior, Liceul Teoretic „Ion Creangă”, mun. Chișinău;
Viorica Mățilă-Parfeni, învățător, grad didactic superior, Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, mun. Bălți;
Inga Apolschi, învățător, grad didactic superior, Liceul Teoretic „Vasile Vasilache”, mun. Chișinău;
Elena Savin, învățător, grad didactic unu, Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu”, mun. Chișinău;
Ludmila Samanati, învățător, grad didactic superior, Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu”, mun. Chișinău

ÎNȚREPRINDEREA
EDITORIAL-POLIGRAFICĂ
ȘTIINȚA

str. Academiei, nr. 3; MD-2028, Chișinău, Republica Moldova
tel.: +373 22 739616 (anticamera)
+373 22 739983; +373 60966868 (vânzări)
e-mail: prini_stiinta@yahoo.com
www.editurastiinta.md

Responsabil de ediție: Larisa Dohotaru

Corectori: Mariana Belenciuc, Maria Cornesco

Redactor tehnic: Nina Duduciuc

Machetare computerizată și copertă: Romeo Șveț

Ilustrații: Irina Oleinic

Credit foto: © freepik.com, pixabay.com, wikimedia.org

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin Întreprinderii Editorial-Poligrafice Știința.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Abecedar: Manual de limba și literatura română pentru clasa 1 / Maria Buruiană, Aurelia Ermicioi, Petronela-Vali Slavu, Constantin Dragomir; comisia de evaluare: Silvia Golubițchi [et al.]; Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova. – [Ed. a 5-a]. – [Chișinău]: Știința, 2025 (Combinatul Poligrafic) – . – ISBN 978-9975-85-507-5.

Partea 2. – 2025. – 134, [2] p.: il. culoare. – Editat din bugetul de stat. – ISBN 978-9975-85-511-2.

Imprimare la **COMBINATUL POLIGRAFIC**

str. Petru Movilă, 35, MD-2004, Chișinău, Republica Moldova, Comanda nr.

Bine-ați revenit,
copii, în această lume
de poveste!

V-aș ruga atenți să fiți
Foile să nu-ndoiți,
Să nu le pătați cumva,
Că atunci voi lăcrima!

Sunteți curioși, copii,
Ce veți face zi de zi,
Ce veți scrie, ce-nvățați?
În **CUPRINS** o să aflați.

Cuprins

UNITATEA 5

Ne urmăm visurile

Sunetul și literele h și H	6
Sunetul și literele p și P	10
Sunetul și literele b și B	14
Sunetul și literele v și V	18
Sunetul și literele g și G	22
Grupurile de litere ge și Ge	26
Sunetul și literele f și F	30
Recapitulare	34
Evaluare	35
Ce-am greșit noi corectăm și prin joacă învățăm	36

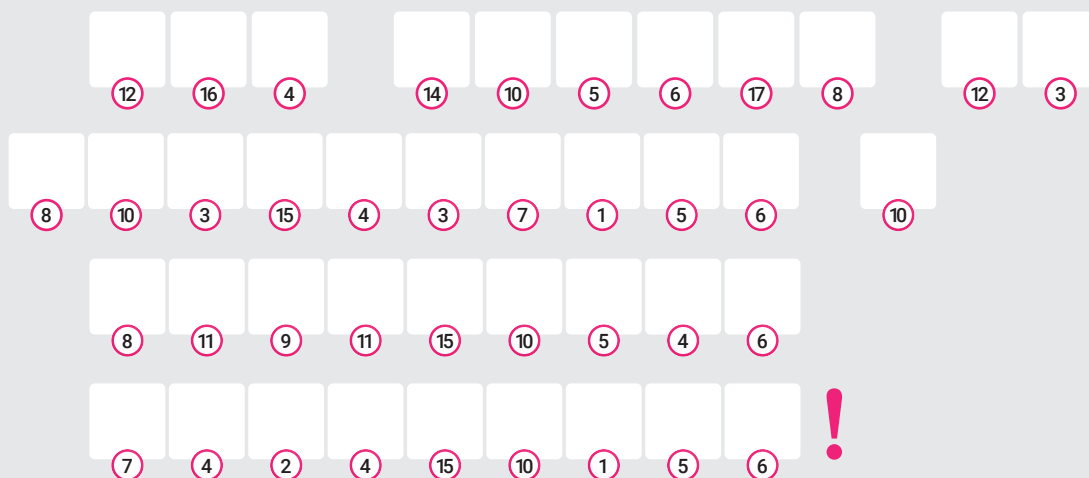

Din nou la drum

Literele mari și mici,
 Ce ni se păreau furnici,
 Am aflat cum se așază,
 Când cuvinte noi formează.

Taine multe-am descifrat,
 Însă nu am terminat.
 Alfabetul încă are
 Noi secrete uimitoare.

Doar un pic ne-am odihnit
 Și, vioi, iar am pornit.
 Ne așteaptă-o nouă carte,
 Drumul merge mai departe.

Unitatea

5

H, P, B, V apar voioase-acum,
Cu **G** și grupul **GE** pornesc la drum,
Iar **F** ne-ndeamnă ca să îndrăznim,
Cu ele mai departe să pornim.

*Ne urmăm
visurile*

h

ho-ră
ha-mac

har-tă
har-ță

ho-tă-râ-te
ne-ho-tă-râ-te

har-ni-ce
hăr-ni-ci-e

Mai pot forma
și alte cuvinte:
țară, țel, isteț.

În hora literelor

Literele au întins o horă mare. Se țin de mână și se rotesc. Unele dintre ele ies din horă și scriu „artă”.

– Unde este litera „h”? murmură „a”. Dacă ar trece înaintea mea, știți ce ar ieși?

Litera „h” se odihnea în hamac. A sosit și a scris „hartă”. Țanțoșă, litera „ț” a rostit:

– Dacă eu aș lua locul literei „t”, ar ieși „hartă”.

– Nu dorim hartă! Noi nu suntem certărețe.

Și literele hotărâte au continuat să scrie.

h h
harnic

1 h + $\left\{ \begin{array}{l} \text{ar} = \text{har}; \\ \text{ai} = \dots; \\ \text{ei} = \dots; \end{array} \right.$ h + $\left\{ \begin{array}{l} \text{oră} = \dots; \\ \text{rană} = \dots; \\ \text{artă} = \dots \end{array} \right.$

2 hartă $\xrightarrow{r} i$ $\xrightarrow{t} n$

harnic $\xrightarrow{h} d$ $\xrightarrow{a} o$

3 ha + = _____; ho + = _____.

hai
hai-deți

har-nic
ho-tă-rât

e-mo-ți-o-nat
in-te-re-san-te

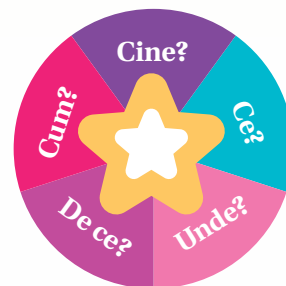
Ho-ri-a
Ha-ri-e-ta

Hai la școală!

Horia are cinci anișori. E emoționat ori de câte ori întâlnește școlari în cartierul său. Aceștia știu atâtea lucruri interesante! Scriu, citesc, socotesc și cântă. El e micuț, dar harnic. E hotărât să crească și să se ducă la școală.

Știe de la sora lui, Harieta, să recite așa:

Școala este locul unde
O comoară se ascunde.
Haideți să o căutăm
Și cu noi să o luăm!

1 _____ are cinci anișori.
El e mic, dar _____ .
E _____ să crească.

harnic
hotărât
Horia

2 ●o●●● ●●●●i ●o●●●●a●● ●o●●●●i●●●
Orhei Horia Horodiște Holercani

3 mama — Hărnicia — succesului. — e

Ne jucăm și învățăm

Ghici!

E un dans, cum bine știm,
Prinși de mâini, noi ne rotim.
Mult ne place tuturor!
Dansu-acesta este _____.

- 1 Colorează caseta în care cuvântul dat reprezintă dezlegarea ghicitorii.

Alunelul

Hora

Călușarii

Ciuleandra

- 2 Colorează casetele cuvintelor-imagini care conțin sunetul „h”.

- 3 Scrie cuvintele reprezentate în imagini.

orhidee

4 Subliniază silaba ce conține litera „h”:

horă, arahide, har, hrean, arhitect, hărnicie, Orhei, hrișcă,
haltere, haită, hartă, șah, Mihaela.

5 Înclocuiește litera „h” cu alte litere, ca să obții cuvinte noi:

duh – duș, dur, duc;   hei – _____ ;
hai – _____ ;   hal – _____ .

6 Colorează cu aceeași culoare casetele cuvintelor
cu sens asemănător.

harnic	straie	hohot	mohorât	talent
haine	trist	har	râs	muncitor

7 Ordonează cuvintele în propoziții.

satului   Holercani   sunt   harnici.   Locuitorii

satul   Nenea   în   născut   Hariton   s-a   Horodiște.

sunt   Himalaia   Munții   cei   înalți.   mai

p

re-pe-de
pu-țin

timp
pri-e-ten

im-por-tant
pre-ț-i-os

pu-ș-cu-li-ță
Ci-pri-an

Să prețuim timpul!

E seară. Ciprian nu a scris încă tema primită la școală. A stat până acum la calculator. Ce repede a trecut timpul! Orele s-au scurs precum clipele.

– Mami, am în pușculiță patru lei. Aș putea cumpăra puțin timp?

– Timpul nu se cumpără, copile! Este important să nu îl irosim! Acesta ne este prieten prețios, dacă știm să îl respectăm.

p p
pârtie

1 prieten clipă irosim scump a trecut
s-a scurs risipim amic moment prețios

2 În somn, Moș Timp s-a ...
Și, curios, m-a ... :
– Tu clipele le ...
Sau uneori le ... ?

cercetat
arătat
risipești
prețuiești

Pă-ca-lă
Pă-că-li-na

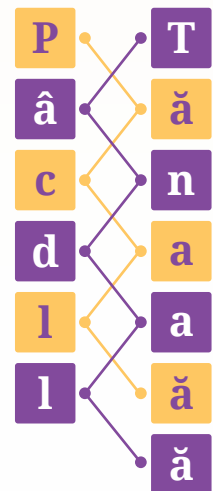
Pă-că-li-ța
Pă-că-lici

pă-că-teni
Pă-că-lești

Neamul lui Păcală

Știți cine era Păcală?
Un amic de-al lui Tândală.
Știți că și soția sa
Păcălina se numea?
Iar scumpa lor copilă
Era mica Păcălița,
Și năstrușnicul lor pici

Era micul Păcălici.
Isteții lor consăteni
Erau numiți păcăleni.
Căci acești oameni „onești”
S-au născut în Păcălești.
Păcală, cât a trăit,
Multă lume-a păcălit!

1 isteț / puși
pici / rudă
onest / deștept
neam / cinstit

2 amic / prost
mică / moarte
naștere / dușman
isteț / mare

3 este → Păcălești → Satul → pitoresc.

Ne jucăm și învățăm

Ghici!

E o cutiuță-n care
Țin stilou, ascuțitoare,
Radieră, liniar*.
Ce e, oare? Un _____ .

- 1 Încercuiește cuvântul-imagie care reprezintă dezlegarea ghicitorii, apoi colorează casele cuvintelor ce conțin sunetul „p”.

- 2 Grupează cuvintele după modelul dat:

pelican, pisică, palmier, ponei, pin, pumă, prun, pescăruș,
pitulice, plop, panteră, păun.

păsări

pitulice

---

mamifere

ponei

---

copaci

plop

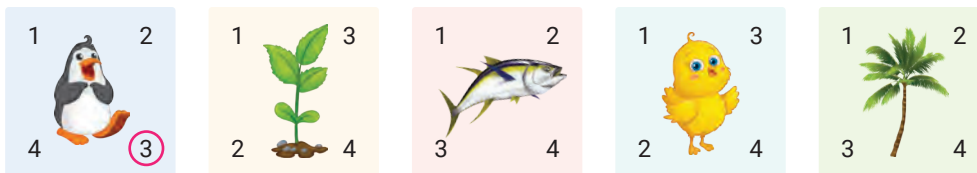
---

* liniar – riglă

3 Înlătură primele două silabe și vei obține cuvinte noi:

~~pădură~~ – rar   plastilină – _____
porțelan – _____   plăpumioară – _____
pitpalac – _____   policlinică – _____

4 Încercuiește numărul de silabe corespunzător.

5 Pune semnele de punctuație care lipsesc.

Mama e cu Paula pe Aleea Clasicilor
– Mamă, cine e Mihai Eminescu
– Mihai Eminescu e cel mai mare poet al neamului nostru, Paula

6 Descoperă cuvintele date în careu.

PAULA	P	E	T	R	O	N	E	L	A	PĂCĂLICI
PATRICIA	E	P	A	U	L	I	N	A	P	PETRONELA
PAMELA	T	P	A	T	R	I	C	I	A	OLIMPIA
PATRIC	R	N	P	A	M	E	L	A	U	PETRU
PAULINA	U	O	L	I	M	P	I	A	L	PAUL
	P	A	C	A	L	I	C	I	A	

b

bu-nic
bar-că

bă-iat
Sa-bin

broas-că
bros-cu-ță

bu-cu-roși
plim-ba

Dorința unei broscuțe

O broscuță suspina pe malul lacului:

– Ce bucuroși sunt puii de om! Cunosc atâtea lucruri minunate!
Un băiețel se plimba cu barca pe lac, împreună cu bunicul.

A ascultat mirat broscuța și i-a spus:

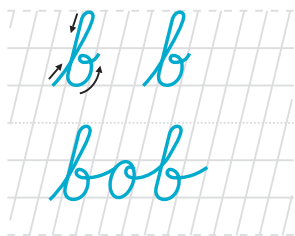
– Să ai o dimineață bună, broscuțo! Sunt Sabin, școlar în clasa întâi. Dacă dorești, hai cu mine la școală!

– Oac! Oac!
Ce bine!

– Dar să știi că noi
la școală nu țopăim!
Stăm în băncuțe
și ascultăm!

1 Unde are loc acțiunea?

la mare la lac în pădure

Cine participă la acțiune?

broasca bunicul Sabin copiii

2

porumbel

umbrelă

porumb

bomboană

bi-be-lou
bu-ni-cu-ță

bu-nă-ta-te
bi-ne-în-țe-les

bo-ceș-te
bă-nu-iam

Bar-bu
Bălți

Bunătatea – un dar de preț

- Bunicuțo, am spart un bibelou! a spus Barbu, speriat.
- Barbu, și acum o să bocești? a întrebat bunica.
- Bineînțeles! Cred că o să mă cerți.
- Ba nu te cert! I se poate întâmpla oricui.
- Bănuiam eu că de aceea ți se spune bunică, pentru că ești bună! Bunătatea din inima ta e un dar neprețuit.

bibelou

Cu bunătatea
e ușor să treci
obstacolele
toate.

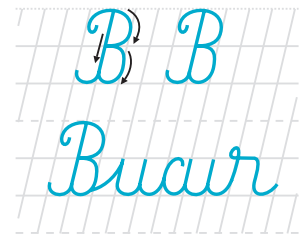
Mă simt atât de
norocos că sunt
crescut cu
bunătate!

1 admiră   Barbu   bunicuței.   bibelourile

2 bunătate   neprețuit   a boci   a răspunde
prețuit   nimănui   a certa   a râde
oricui   răutate   a întreba   a lăuda

3 Barbu a apreciat _____ bunicii.
Am înțeles că _____ .

Ne jucăm și învățăm

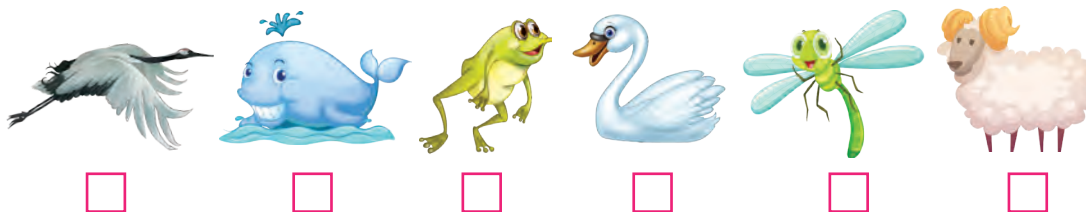
bB

Ghici!

Stă pe lac, e verzuie,
Face multă gălăgie,
Țopăie pe mal, drăguță,
Ați ghicit! E o _____.

- 1 Încercuiește cuvântul-imagie care reprezintă dezlegarea ghicitorii, apoi stabilește și scrie în casetă numărul de silabe al fiecărui cuvânt.

- 2 Colorează cu aceeași culoare casetele cuvintelor cu sens asemănător.

blând

boare

dibaci

barcă

arbore

adiere

copac

bun

iscusit

luntre

- 3 Unește propozițiile cu imaginile alăturate.

Un **boboc** auriu înoată pe lac.

Bianca admiră un **boboc** de trandafir.

4 Grupează cuvintele în coloane după numărul de silabe:

bunici, bici, busuioc, alb, bloc, albastru, brad, biblie, bătrân,
bursuc, biciclist, barcă, basm, breton, brândușă.

alb	bătrân	biblie
┌───┐	┌───┐ ┌───┐	┌───┐ ┌───┐ ┌───┐
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

5 Pune semnele de punctuație potrivite.

– Ce este bibanul, mămico

– Bibanul este un pește, Petrică El depune icre din care
ies peștișori

6 Memorează.

Bibanul și broscuța

Un biban și o broscuță
Se uitau sub o bărcuță,
La o râmă mare, creață,
Prinsă bine de o ață.

– Măi bibane, dumneata
Ce cauți la râma mea?
Să o prindem împreună,
Dacă vrei o parte bună!

vis
do-rin-ță

vul-pe
vi-clea-nă

ve-ve-ri-ță
vul-tur

cum-va
alt-ce-va

De la vis la realitate

O veveriță visa să devină sportivă. De aceea se antrena mereu pe ramurile copacilor. Animalele pădurii nu o luau în serios. Râdeau de ea, dar veverița nu se supăra.

O vulpe vicleană a spus cu ironie:

– Hei, veverițo! Nu cumva vrei să devii vultur?

– Altceva îmi doresc pentru viitor. Sunt convinsă că orice vis poate deveni realitate.

- 1 Animalele care participă la acțiune:
 veverița   vulpea   vulturul   ursul
- 2 O veveriță visa să devină:
 sportivă   înotătoare   acrobată
- 3 copac – copaci;   veveriță – _____ ;
 ram – _____ ;   vulpe – _____ .

va-can-ță
vi-tri-nă

va-po-raș
ver-de

vor-bă
vor-beș-te

Vic-tor
Vi-e-na

Vorba dulce mult aduce

Victor e în vacanță la Viena cu părinții săi.
Acum se plimbă pe stradă și privesc vitrinele.

– Vreau vaporețul verde! țipă Victor.

– Vorbește mai încet! spuse mama.

Tata, mirat de comportarea băiatului,
a continuat:

– Un copil respectuos știe cum să ceară ceva.
Vorba dulce mult aduce!

1 Victor își dorește mult:
 un vaporeț   o carte   o mașinuță

2 Vorba nemăsurată
 dulce   prețioasă   mult aduce.

3 vaporeț   →   oi   →   aimuț   → . . . . .

Ne jucăm și învățăm

Ghici!

Acrobată renumită,
În pădure-i întâlnită.
Cine este ștregărița?
Ați ghicit! E _____.

- 1 Încercuiește cuvântul-imagie care reprezintă dezlegarea ghicitorii, apoi colorează casetele cuvintelor ce conțin sunetul „v”.

- 2 Scrie cuvintele despărțindu-le în silabe.

vo-lan

- 3 Citește cu atenție. Ce ai observat?
Victoria Vrânceanu e mereu **veselă**.
Tanti Veronica a cumpărat **veselă** nouă.

4 Înlocuiește prima literă din cuvânt cu alte litere, pentru a obține cuvinte noi.

vale – pale, _____

vară – _____

voi – _____

5 Creează comparații.

vorbăreț ca _____

vrednic precum _____

verde ca _____

voinic aidoma _____

6 Ordonează silabele în cuvinte.

vis, re, tă – revistă

co, re, vis, li – viscolire

nă, tor, vâ – _____

ta, ne, vi, mi – _____

dea, ver, ță – _____

e, vic, ri, to – _____

vod, ie, vo – _____

ti, ves, ar – _____

7 Colorează cu aceeași culoare casetele cuvintelor cu același înțeles.

veste

veșnic

vestit

povață

poveste

îndemn

celebru

știre

basm

nemuritor

vir-gu-lă
vir-gu-li-ță

gră-bi-ță
glu-mea-ță

se tân-gu-ia
se gân-dea

si-gu-ran-ță
plân-gă-re-țe

Oare căror
cuvinte aș mai
putea să le schimb
înțelesul?

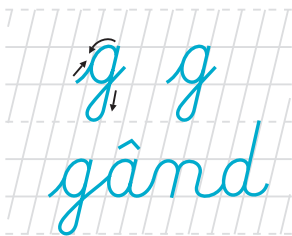
Virgulița glumeață

O virguliță a venit în caietul lui Mugurel. Pusă pe glume, se învârtea printre cuvinte.

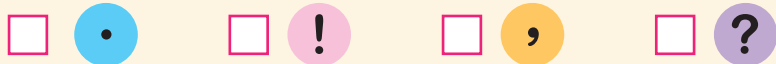
– Vai de mine! a strigat cuvântul „**muscă**”. Am devenit „**mușcă**”!

– Iar eu am devenit „**ceață**”! se tânguia cuvântul „**ceată**”. Cu siguranță, virgula e vinovată! Ea poate da alte sensuri cuvintelor.

Dar virgula nu asculta vorbele cuvintelor plângărețe. Era grăbită.

1 Cine a venit în caietul lui Mugurel?

Unde are loc acțiunea?

în carte în penar în caiet

2

J
o
c

s → **ș** sale - șale
sine - _____
sură - _____

t → **ț** tine - _____
șort - _____
tac - _____

gra-bă
mi-ga-lă

gră-bit
pre-gă-tit

e-ga-le
si-gu-ră

o-ri-ga-mi
Gri-go-raș

Graba strică treaba!

Grigoraș este un băiat priceput la toate. Are însă și un cusur: este cam grăbit.

Acum admiră un avion construit de el în tehnica origami.

– Gata! Avionul meu e pregătit pentru decolare!

– Sunt sigură că nu va putea decola! spune mama.

Aripile nu sunt egale.

– Eram grăbit, mami!

– Grigoraș, doar cu migală se construiesc lucrurile bune! Graba strică treaba!

1 Grigoraș a construit din hârtie:

un elicopter   un avion   o mașinuță

Lucrurile bune se construiesc:

în grabă   cu migală   cu răbdare

2   gară   g → v   ...   v → ț   ...   ț → p   ...   p → n   ...

3   c → cg   card – ____ | cară – ____ | crai – ____
când – ____ | cros – ____ | cât – ____

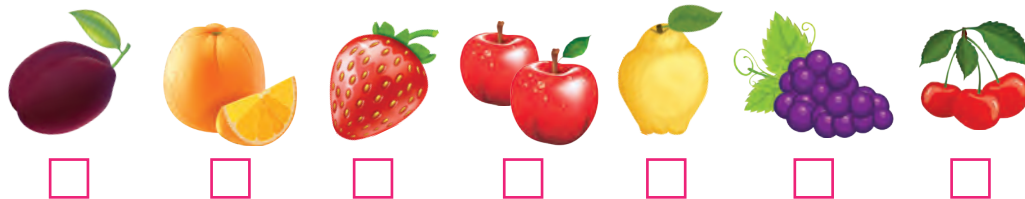
Ne jucăm și învățăm

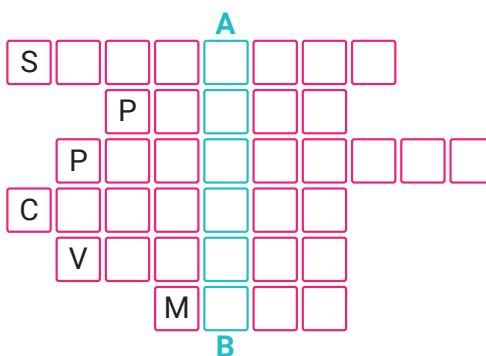
Ghici!

Galbenă și aromată,
Cu o pară-i confundată,
Are puf și-i amăruie.
Ce să fie? O _____.

- 1 Încercuiește cuvântul-imagie care reprezintă dezlegarea ghicitorii. Scrie în casetă numărul de silabe al fiecărui cuvânt.

- 2 Scrie pe verticala AB dezlegarea ghicitorii, apoi completează careul cu cuvintele reprezentate în imaginile de mai sus.

- 3 Completează propozițiile.

_____ a greblat _____.

_____ aleargă _____.

_____ a găsit _____.

4 Transcrie cuvintele ce conțin litera „g”, despărțindu-le în silabe.

O găină ciugulește _____

Prin grădină ce găsește. _____

Dacă vede-un gândăcel, _____

Aleargă iute după el. _____

(Sergiu Afanasiu. *Abeceluș*)

5 Alcătuieste propoziții după imaginile date.

6 Ordonează cuvintele în propoziții.

- imita, poate, omului, vorba, Papagalul.
- pasăre, Graurul, o, migratoare, este.
- depun, își, iernii, toiul, Pinguinii, ouăle, în.
- ca, iute, Gândul, mai, aleargă, vântul.

7 Citește cuvintele și colorează corespunzător casetele.

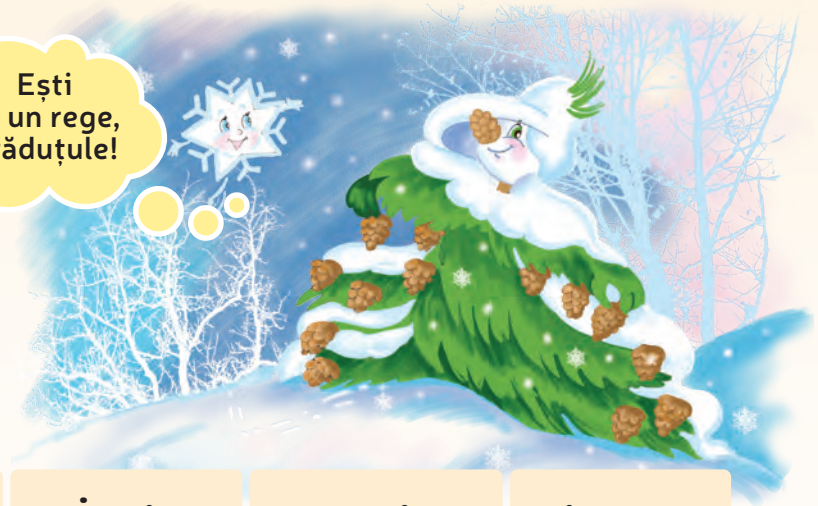
negru	galben	gri	grena*	indigo**
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

* *grena* – roșu-închis

** *indigo* – albastru-violet

ge

Ești
ca un rege,
brăduțele!

re-ge
le-gen-dă

nin-ge
strân-ge

mer-gea
plân-gea

ger
ge-ruri

Legenda bradului

Plângea un brăduț în inima codrului. Tocmai mergea pe acolo Creatorul Lumii.

– Ce suspini, brăduțele?

– Doamne, până mai ieri creșteam și eu printre pomi. Dar ei râdeau de conurile mele. Mi se strângea inima de durere. M-am retras în acest desiș.

– Nu mai plânge, brăduțele! Așteaptă să dea gerurile.

A sosit iarna. Toți copacii erau goi. Numai bradul rămase în haina lui verde ca o mantie de rege.

ge ge
ger

1 Plângea < un pin > în inima codrului.
< un brad >

2 eu plâng   merg   strâng
el _____

3 alun   ...
alună   ~   con

brad   gutui
codru   ~   ...

ge-me
mer-ge

geam
gea-muri

ge-ne
să-gea-tă

Ge-ta
Geor-gel

Moș Ger

E o iarnă cumplită. Copacii gem speriați de mânia crivățului.

Georgel întreabă:

- Mergem la săniuș, Geta?
- Să se mai potolească Moș Ger.
- Cine este acest moș?

– E un bătrân cu barbă deasă, gene albe și plete ninse. Iarna, el coboară ca o săgeată din munții cărunți. Așa de streșini țurțuri de sticlă. Pune poduri de cleștar peste râuri. Nu e meșter mai iscusit ca Moș Ger!

- 1 iarnă cumplită; munți _____ ;
barbă _____ ; gene _____ ;
plete _____ ; meșter _____ .

- 2 gem. → copt → a → Geta → cu → cornuri

- 3 Moș **Ger** a decorat geamurile.
Iarna e **ger** cumplit.

Ge Ge
Georgel

Ne jucăm și învățăm

geGe

- 1 Numește obiectele și ființele ilustrate. Colorează casetele cuvintelor care conțin grupul de litere „ge”.

- 2 Adaugă grupul de litere „ge”:

de- ____ -te, ____ -ros, ____ -ne, min- ____, de- ____ -rat,
măr- ____ -le, ____ -niu, co-le- ____, An- ____ -la.

- 3 Înlătură a doua silabă și vei obține cuvinte noi.

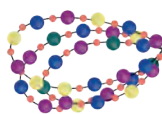
gen~~e~~une* – gene

agere – _____

generos – _____

alegere – _____

- 4 Desparte în silabe cuvintele-imagini și colorează caseta care indică poziția grupului de litere „ge”.

* *genune* – prăpastie

- 5 Modifică forma cuvintelor, ca să conțină grupul de litere „ge”.

resping – respinge

aleg – _____

sparg – _____

ating – _____

smulg – _____

sting – _____

- 6 Ordonează silabele pentru a forma cuvinte, apoi scrie-le.

gea, du, man, ră – geamandură*   me, ge, ne – _____

ne, ge, roa, să – _____   ge, Geor, ta – _____

- 7 **Joc.** Eu zic una, tu zici multe!

geană – gene

ger – _____

mărgea – _____

gest – _____

- 8 Citește cuvintele din tabel. Scrie-le în ordinea indicată în căsuțele de mai jos. Ce ai obținut?

Angela

1

și

2

George

3

gemeni

4

înotat

5

la

6

Eugen

7

a

8

sunt

9

Getei

10

până

11

place

12

gemul

13

îi

14

geamandură

15

1, 8, 5, 11, 6, 15

3, 2, 7, 9, 4

10, 14, 12, 13

* *geamandură* – corp plutitor, ancorat pe fundul unei ape, pentru a semnaliza locurile primejdioase

fi-e-ca-re
flu-tu-raș

fe-ri-ci-re
ful-gu-ieș-te

fulg
ful-gul

fe-e-ric
fer-me-că-tor

Pățania unui fulg

Pufuleț și Suflețel sunt frați minunați. Împreună cu alți iepurași, aleargă prin neaua pufoasă.

– Pufuleț, ce frumos fulguiește! Este un spectacol feeric și fiecare fulg pare un fluturaș alb.

– Privește, Suflețel! Un fulg a venit pe boticul meu!

– Unde o fi? Văd doar o picătură de apă.

– Probabil, fulgul s-a topit de fericire.

Fulguleț micuț de nea,
Vino și în palma mea!
Obosit eu cred că ești
Și-ai vrea să te odihnești!

Palma ta e caldă și,
Dacă vin, mă voi topi.
Dar, de vrei să ne distrăm,
Te invit să alergăm!

1 Pufuleț și Suflețel sunt doi:

prieteni frați iepurași

Fulgul s-a topit de tristețe fericire

2 frați minunați; | fluturaș _____ ;
neaua _____ ; | spectacol _____ .

3 **v** → **f** var - _____ vile - _____
vine - _____ voi - _____

fap-tă
flă-cău

fas-ci-nat
fi-reș-te

fru-moa-se
ne-în-fri-cat

Flo-rin
Fla-vi-us

Făt-Frumos

Florin este foarte încântat. La serbare va fi Făt-Frumos. Firește, repetă rolul, să nu se fâstâcească pe scenă. Frățiorul său, Flavius, îl ascultă fascinat cum recită:

– Vă salută Făt-Frumos,
Cavaler victorios!
Nu știți, oare, cine-s eu?
Fapte bune fac mereu.
Am puteri miraculoase,

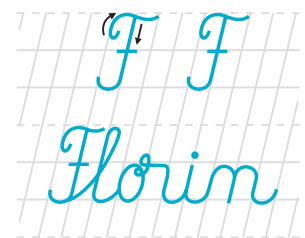
Vin din basmele frumoase,
Pe un cal înaripat,
Sunt flăcău neînfricat.
Niciun rău nu mă atinge,
Binele mereu învinge.

1 cavaler victorios; cal _____ ;
fapte _____ ; flăcău _____ ;
puteri _____ ; basme _____ .

2 cunună. om pentru Fapta e bună
□ □ □ □ □ □

3 a se fâstâci miraculos fascinat
fermecător încântat a se încurca

Ne jucăm și învățăm

f F

Ghici!

Are mândre aripioare,
Colorate ca o floare,
E plătând, dar drăgălaș.
Se numește _____.

- 1 Încercuiește cuvântul-imagine care reprezintă dezlegarea ghicitorii. Scrie în casete numărul de silabe al fiecărui cuvânt.

- 2 Scrie pe verticala AB dezlegarea ghicitorii, apoi completează careul cu cuvintele alăturate.

trandafiri

gladiolă

brândușe

panseluțe

lalea

margarete

narcisă

						A			
T									
G									
	B								
M									
P									
				N					
	L								
						Ș			
						B			

3 Înlătură prima silabă și vei obține cuvinte noi.

~~Figură~~ – gură

fierar – _____

fauna – _____

făget – _____

flacăra – _____

fulger – _____

furtună – _____

fecioară – _____

4 Colorează cu aceeași culoare casetele cuvintelor cu același înțeles.

firavă

falnic

faimă

furios

feeric

măreț

fermecător

plăpândă

glorie

mânios

5 Ordonează cuvintele în propoziții.

● curată, dată, datorie, Făgăduiala, e.

● animale, Felinele, carnivore, sunt.

● albastră, este, Balena, mai, cel, mamifer, mare.

● are, cu, sidefii, Fănel, porumbei, pene, doi.

6 Denumește obiectele și alcătuieste propoziții.

7 Frământări de limbă:

a) Florin s-a dus la florărie să cumpere flori de la florăreasa Florina.

b) Fragii fragezi din făget
Sunt mai fragezi
ca-n pomot.

Recapitulare

1 Citește textul.

Trandafirul visător

– Ce emoții am! spuse trandafirul. În curând va începe Festivalul Florilor. Anul trecut am fost regele balului. Toate florile mi-au admirat petalele. Iar fluturașii au decis că merit acest titlu.

Un vânt rece a suflat peste tufele din grădină, acoperite cu omăt.

– Cred că visai foarte frumos, trandafirule, i-a spus vântul. Îmi pare rău că ți-am stricat visul. Mai poți dormi, că este abia luna februarie!

2 Acțiunea are loc:

în ianuarie

în februarie

în decembrie

în câmp

în grădină

în pădure

În vis, trandafirul se simțea:

fericit

încântat

trist

rușinos

mulțumit

bucuros

3 Desparte în silabe cuvintele:

trandafir, festival, petale, admirat, grădină, fluturași.

4 Alcătuieste cuvinte din silabele date, apoi completează propoziția.

a) li, **de**, ca, tă – **delicată**;

na, tă, **mi**, nu – _____

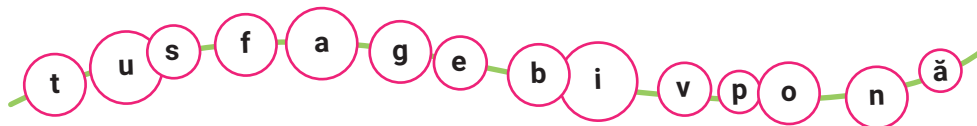
ți, să, oa, **gra** – _____

fu, ma, **par**, tă – _____

b) Trandafirul este o floare ... , ... , ... , ...

Evaluare

1 Colorează cu roșu vocalele și cu albastru consoanele.

2 Desparte în silabe, apoi scrie în casetă numărul de silabe.

3 Completează cu litera „m” sau „n”.

u brelă

co bină

câ pie

4 Ordonează silabele în cuvinte.

tur, vul

gu, vir, lă

can, va, ță

5 Alcătuieste propoziții.

_____ .

_____ ?

_____ !

Ce-am greșit noi corectăm și prin joacă învățăm

1 Completează tabelul folosind legenda de mai jos,
apoi citește propozițiile formate.

	H	P	B	V	G
1				la	 .
2		au		o	.
3			o	 .	
4	Ea			ca	 .
5			și		.

1 H – George
2 H – Copiii
3 H – Lenuța
5 H – Toți
1 P – cântă

3 P – are
4 P – este
5 P – cântă
1 B – minunat
2 B – încins

4 B – sprintenă
5 V – se
2 G – horă
3 G – frumoasă
5 G – veselesc

2 Descifrează cuvintele folosind codurile de mai jos.

												
												
			- _____						- _____			
					- _____						- _____	

Unitatea

6

Acum ne-așteaptă **J** și grupul **GI**,
Cu **Z** și grupurile **CHE** și **CHI**,
Ba chiar și **GHE** și **GHI** sunt încântate
Să ne învețe lucruri minunate.

*Căutăm cheia
succesului*

ste-jar
ste-jari

cu-ra-joși
vi-teji

dom-ni-tor
vo-ie-vod

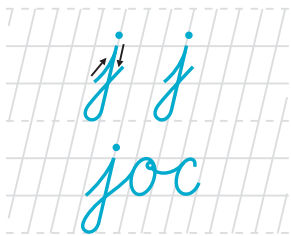
Cobîlea
Ștefan-Vodă

Stejarul lui Ștefan-Vodă

La Cobîlea este un stejar
Cunoscut în lume, secular,
Sub coroana căruia, cândva,
Însuși Ștefan-Vodă poposea.

Când ai săi neînfricați oșteni,
Curajoși și mândri moldoveni,
Pe tătari din țară-i alungau,
Sub acest copac se odihneau.

Secole-au trecut de-atunci, dar iată
Că stejarul e ca altădată:
Cu tulpina dreaptă și semeț,
Amintind de-un domnitor măreț.

- 1 Stejarul lui Ștefan-Vodă este:
 falnic tânăr secular rămuros
 Oștenii lui Ștefan cel Mare erau:
 curajoși neînfricați fricoși voinici

- 2 oșteni domnitor moldoveni tulpină
 măreț neînfricați dreaptă curajoși

joc
joa-că

jo-ben
vră-jit

jur
ruj

coji
joci

Je-ni-că
sca-ma-tor

Jobenul vrăjit

Jenică se joacă de-a scamatorul. Are o pelerină cu steluțe, o nua aurie și un joben. Jobenul nu este unul obișnuit, pentru că ascunde în el cuvinte vrăjite.

– Hocus-pocus! spune Jenică.

Imediat din joben a ieșit cuvântul JUR. A început să-și amestece literele și s-a transformat în RUJ. Apoi a ieșit cuvântul COJI care a devenit JOCI.

– Jobenule drag, ce cuvinte vrăjite mai ții ascunse?

➤ Copii, voi bănuți ce cuvinte mai ascunde jobenul lui Jenică?

1 Jenică se joacă:

de-a jonglorul.

de-a acrobatul.

de-a scamatorul.

2

imediat

pelerină

aurie

scamator

magician

îndată

mantie

galbenă

Jenică

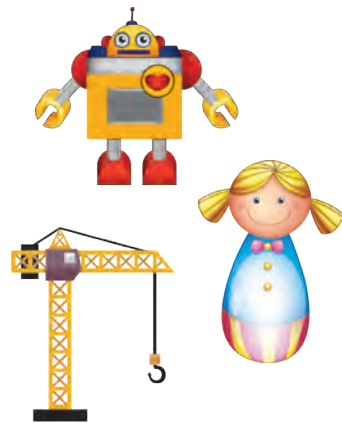
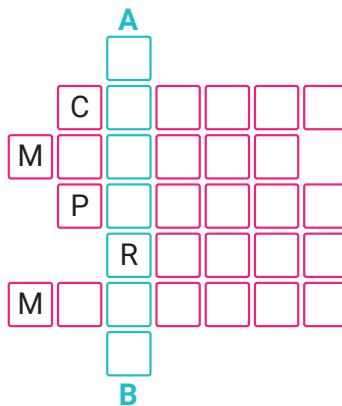
Ne jucăm și învățăm

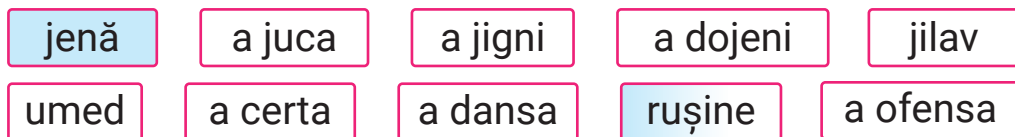
Ghici!

Cuburi, puzzle, camioane,
LEGO, mingi, păpuși, baloane
Sunt iubite de copii
Și se cheamă _____.

- 1 Scrie în careul de mai jos, pe verticala AB, dezlegarea ghicitorii, apoi completează-l folosind cuvintele ce reprezintă jucăriile copiilor.

- 2 Colorează perechile de cuvinte cu același înțeles.

- 3 Scrie zilele săptămânii.

---

4 **Joc.** Eu zic multe, tu zici una!

bijuterii – bijuterie   păianjeni – _____   jucării – _____
etaje – _____   coji – _____   stânjenei – _____
jocuri – _____   cojoace – _____   prăjituri – _____

5 Transcrie. Ce ai observat?

Bunicii lui Jenică Jitaru locuiesc în satul **Bujor**.
În grădina Snejanei a înflorit un **bujor** roșu.

6 Pune semnele de punctuație potrivite.

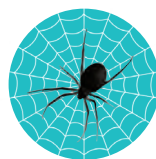
Jenică și Jianu sunt la fabrica de jucării

– Ce jucărie frumoasă, Jenică

– Acela e un jaguar plușat, Jianu

7 Denumeste obiectele și alcătuiește propoziții.

8 Descoperă proverbele.

Lucrul
pe e
început bine
făcut. jumătate

Cine devreme
scoală se
ajunge departe.

gi

re-gi-nă
i-gi-e-nă

pun-gă
pungi

plân-ge
plângi

con-vingi
în-vingi

Vir-gi-ni-a
a-gi-ta-tă

Regina Dințișorilor Sănătoși

Virginia încearcă să adoarmă. E agitată. Câteva lacrimi strălucesc pe genele ei lungi.

– Degeaba plângi acum, Virginia! Ai mâncat două pungi de bomboane.

– Cine ești?

– Sunt Regina Dințișorilor Sănătoși.

– Încerci să mă convingi să renunț la bomboane?

– Ar fi bine să le înlocuiești cu fructe, dacă vrei să învingi cariile!
Și... atenție la igienă!

Dimineața, regina dispăruse.

➤ Copii, de ce credeți că a dispărut Regina Dințișorilor Sănătoși?

gi gi
regină

1 Virginia râde. | Ea are dinții sănătoși.
 se agită. | cariati.
 plânge. | bolnavi.

2 eu ajung; strâng; alerg; înțeleg; culeg.
tu ajungi; _____; _____; _____; _____.

Gi

gi-ra-fă
mai-mu-ța

gim-nast
gim-nas-tă

a-jung
a-jungi

a-cro-ba-tă
a-cro-ba-ți-e

Girafa Gigi și maimuța Mimi

Girafa a privit cum o maimuță
Făcea acrobație pe crenguță.

– Gimnastă aș dori și eu s-ajung,
Dar mă încurcă tare gâtul lung.

Atunci maimuța i-a răspuns așa:

– E drept că uneori și eu aș vrea
Să fiu precum un tigru, ca un leu,
Dar nu acesta e destinul meu.

Așa că mă consider norocoasă
Și viața mea încerc s-o fac frumoasă.

Să nu-ți dorești altcineva să fii,
Frumos, cu demnitate poți trăi!

gălăgioasă

Eu sunt...
Dar voi, copii,
cum sunteți?

agilă

agitată

energică

1

Girafa voia să ajungă:

cântăreață gimnastă acrobată

Pe crenguță făcea acrobației:

girafa tigru maimuța

2

Dramatizează poezia.

Gi Gi
Gigi

Ne jucăm și învățăm

giGi

1 Scrie în casete grupul de litere care apare în cuvântul reprezentat în imagini.

2 Completează careul cu cuvintele-imagini din interiorul lui.

3 Înlocuiește grupul de litere „ci” cu „gi” și vei obține cuvinte noi.

reci – regi

lunci – _____

întreci – _____

faci – _____

traci – _____

roci – _____

4 **Joc.** Eu zic una, tu zici multe!

creangă – crengi   fragă – _____   verigă – _____
buturugă – _____   pungă – _____   talangă – _____

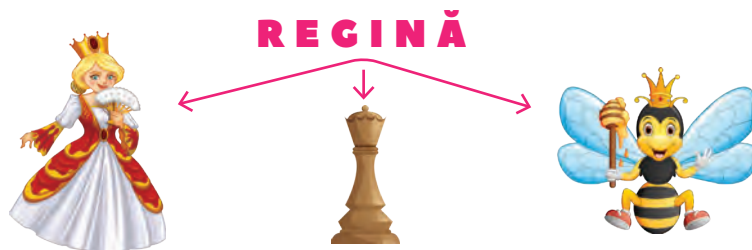
5 Colorează perechile de cuvinte cu același înțeles.

magic	gigant	agitat	gingaș	strângi
firav	fermecat	culegi	uriaș	neliniștit

6 Completează după modelul dat:

<i>Eu merg.</i>	<i>Tu mergi.</i>	<i>El (ea) merge.</i>
Eu fug.	Tu _____.	El (ea) _____.
Eu strâng.	Tu _____.	El (ea) _____.
Eu culeg.	Tu _____.	El (ea) _____.

7 Ce mai înseamnă? Alcătuieste enunțuri.

8 Completează după modelul dat:

aur – auriu	rugină – _____
argint – _____	portocală – _____

zi-dar
Ce-zar

zi-deș-te
vi-sea-ză

că-ră-mi-dă
că-ră-mizi

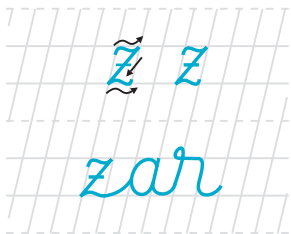
re-zis-ten-tă
în-drăz-neț

Un vis îndrăzneț

Cezar e un bun școlar,
Dar visează că-i zidar
Și clădește-o casă mare,
Cu talent și cu răbdare.

Rezistentă ca să fie,
A zidit o temelie
Peste care, zi de zi,
Cărămizi el va clădi.

Tot la fel și noi, la școală,
Responsabili, cu miganță,
Construim cu drag și spor,
De pe-acum, un viitor.

1 Cezar visează că este:
 zugrav   zidar   vânzător

La școală noi ne făurim:

trecutul   prezentul   viitorul

2 temelie   casă   vis   școlar
mare   îndrăzneț   rezistentă   bun

ze-bră
ze-bre

tra-ver-sea-ză
zâm-beș-te

ac-ci-den-te
cir-cu-la-ți-e

zi-ua
Zam-fi-ra

Zebra curioasă

Zebra de pluș este jucăria preferată a Zamfirei. Ziua o însoțește peste tot. Acum se îndreaptă împreună spre parc. Trebuie să traverseze strada centrală. Zamfira îi spune zebrei:

– Așteptăm ca semaforul să arate culoarea verde, apoi trecem pe zebra.

– Adică, eu să trec pe mine? Nu înțeleg.

Zâmbind, Zamfira îi răspunde:

– Zebra se numește și trecerea de pietoni, pentru că are dungii, ca tine. Trebuie să respectăm regulile de circulație! Astfel vom evita accidentele.

1 Jucăria preferată a Zamfirei este:

buburuza   zebra de pluș   păpușa

Zebra a aflat de la Zamfira că trebuie să respecte:

regulile de circulație

regulile de joc

2 **Zebra** este un animal erbivor.
Zinuca traversează pe **zebră**.

Ne jucăm și învățăm

Ghici!

E frumoasă și-o-ntâlnești
Doar în lumea de povești.
Are o baghetă-n mână,
Face vrăji, căci e o _____.

- 1 Colorează caseta cuvântului-imagini care reprezintă dezlegarea ghicitorii, apoi creează propoziții după imagini.

- 2 Desparte în silabe cuvintele. Subliniază cu roșu cuvintele ce denumesc animale, iar cu albastru cuvintele ce denumesc plante.

zmeură, zimbru, zebra, mînz, zorele, varză, roz,
brazi, cimpanzeu, fazan, zarzăr, prînz, iezi, frezie.

- 3 Stabilește corespondența dintre cuvinte astfel ca să obții propoziții.

Zidarul

zumzăie

case.

Albinuța

pictează

mereu.

Zinuca

murmură

zorele.

Izvorașul

construiește

neîncetat.

4 Scrie în casete cuvintele și alcătuieste cu ele propoziții.

havuz

5 Descoperă cât mai multe cuvinte.

zmeură zăregizoreaprozaragazadarnicrezare

Model: zmeură, zmeu, ură _____
_____

6 Colorează perechile de cuvinte cu același înțeles.

zână	zâmbet	zboară	zăpadă	zugrăvește
ninsoare	crăiasă	surâs	pictează	planează

7 Stabilește corespondența.

văzduh	verzi	izvoraș	zveltă
bluze	azuriu	zână	zburdalnic

8 Înlătură prima silabă și scrie cuvintele obținute.

~~z~~ grav – grav	izvor – _____	frunzar – _____
zorea – _____	dezbate – _____	crezare – _____
zidar – _____	zăvoi – _____	vizor – _____

che

bu-chet
ra-che-tă

che-nar
chef

re-cu-noș-tin-ță
în-vă-ță-toa-re

Ta-che
Cos-ta-che

Buchetul recunoștinței

La școală, elevii realizează lucrări din hârtie. Taie, îndoiaie, lipesc, încercând să găsească idei cât mai frumoase.

Tache confecționează o rachetă.

Costache are chef să facă ceva deosebit. Decupează câteva flori și le lipește pe un carton. Apoi desenează un chenar în jurul lor. Prinde și o fundiță. Buchetul e gata.

- Foarte frumoasă lucrare, Costache! a spus doamna învățătoare.
- E buchetul recunoștinței. Vi-l ofer cu drag!

che che
pereche

- 1 Elevii realizează lucrări din:
 plastic   hârtie colorată   carton

Costache decupează din hârtie:

- mașinuță   avion   flori

- 2 **che** ja tă, ie, fir, ve .
 nar, ti te, pere .

Che

che-ia
suc-ce-su-lui

mun-că
în-vă-ță-tu-ră

che-ma-re
E-na-che

Cheia din vis

Enache dormea în pătuțul lui. Deodată a auzit că îl strigă cineva. Chemarea venea dinspre birou.

– Cheie frumoasă, cum ai ajuns în camera mea? a întrebat băiatul. Enache a întins mâna, dar cheia dispăruse.

– Cheie a succesului, unde te-ai ascuns?

Mama zâmbea lângă patul fiului. Cu glasul blând i-a spus:

– Cauți cheia succesului? Să știi că ea poate fi găsită doar prin muncă și învățătură.

- 1** Unde are loc acțiunea? | Când are loc acțiunea?
☐ în cameră	☐ acasă	☐ ziua	☐ noaptea
☐ la școală		☐ spre dimineață	

- 2** Secretul succesului este:
☐ munca	☐ învățătura
☐ indiferența	☐ perseverența

- 3 Spune-ți părerea!** Dacă muncești cu pasiune, ...

Ne jucăm și învățăm

cheChe

1 Unește cuvântul cu imaginea.

caschetă

echer

ocean

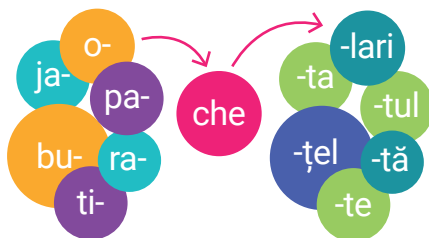

rachetă

banchetă

2 Formulează cuvinte stabilind corespondența dintre silabele scrise pe balonașe, apoi scrie-le.

ochelari

_____

_____

_____

3 **Joc.** Scrie cuvântul obținut în casetă.

chef $\overset{f}{\rightarrow} \overset{c}{\rightarrow}$

mochetă $\overset{m}{\rightarrow} \overset{c}{\rightarrow}$

chel $\overset{l}{\rightarrow} \overset{i}{\rightarrow}$

machetă $\overset{m}{\rightarrow} \overset{r}{\rightarrow}$

4 Citește propozițiile și observă sensurile cuvântului evidențiat.

- Costache a uitat **cheia** la bunici.
- Bunicul a luat **cheia** din trusa tatei.
- Enache a scris corect **cheia** sol.

5 Ordonează cuvintele în propoziții.

- ochelarii, Dumitrache, bunicului, ia.
- parchetul, Vasilache, rașchetează*, Nenea.
- vioară, într-o, cântă, Tache, la, orchestră.

6 Pune semnele de punctuație care lipsesc, apoi desparte în silabe cuvintele care conțin grupul de litere „che”.

Costache e baschetbalist Își împachetează lucrurile și se grăbește la antrenament

– Costache, încheie-ți jachetuța Nu te poți duce cu hăinuța descheiată

– Bine, mamă, răspunde Costache

7 Completează careurile.

U
R
E
C
H
E

8 Formează cât mai multe cuvinte.

împachetacereaducerbancheresteanchetatornadă

Model: împacheta, împac, _____

_____

* rașchetează – curăță parchetul

chi

ochi
chip

unchi
chiar

pro-iect
re-a-li-zat

Voi-chi-ța
Or-he-iul Vechi

Orheiul Vechi

- Unchiule, am de realizat un proiect, a spus Voichița. Trebuie să prezint un loc istoric din minunata noastră țară.
- Nu e chiar o alegere ușoară. Dar îți recomand să scrii despre Orheiul Vechi!
- Ce idee bună! a răspuns Voichița, cu ochii lucind de bucurie.
- Cândva, Orheiul Vechi a fost o cetate de neînvinc. Oștenii au luptat cu vitejie și nu au închinat-o dușmanilor.
- Cu siguranță, va fi un proiect reușit, unchiule! Îți mulțumesc! Pe chipul Voichiței se putea citi o mare bucurie.

chi chi
chip

- 1 Orheiul Vechi a fost o cetate:
 puternică   mică   de neînvinc

Oștenii au luptat cu:

- bărbăție   lașitate   vitejie

- 2 Strămoșii nu au închinat
 au cedat
 nu au supus cetatea dușmanilor.

Pățania lui Chiț-Chiț

E noapte. Chiriac doarme liniștit.

Chiț-Chiț intră în cameră. Chițăie de foame. Ce să mănânce? Cât ai clipi din ochi, se cațără pe masă. Lângă chitara lui Chiriac vede un creion. Chiț-Chiț se repede la el. Creionul îi zice cu glas prietenos:

– Șoricelule, știu că vrei să mă mănânci. Te rog doar să mai aștepți o clipă. Vreau să vezi și tu ultimul meu desen.

– Bine! Dar desenează mai repede! Sunt tare flămând!

➤ Continuă povestirea oral.

- 1 „cât ai clipi din ochi” < foarte repede
 foarte încet
- 2 liniștit – agitat   ultimul – ...
 prietenos – ...   repede – ...
 flămând – ...   noapte – ...

Chi Chi
 Chiț - Chiț

3 chita re chin el antichitatenorecreație chipa

Ne jucăm și învățăm

chi Chi

- 1 Unește cuvântul-imagine cu grupul de litere potrivit.

- 2 Înlocuiește grupul de litere „che” cu „chi”.

veche – vechi

ridiche – _____

ureche – _____

pereche – _____

- 3 Colorează perechile de cuvinte cu același înțeles.

chibzuit

chipiu

chiciură

chipeș

chip

promoroacă

calculat

frumos

față

șapcă

- 4 Descoperă cât mai multe cuvinte în spirală.

Model: închide, des, deschide, _____

_____

_____

_____

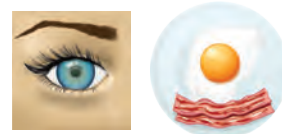

- 5 Înlătură grupul „chi” din cuvintele de mai jos și vei obține cuvinte noi.

~~chiar~~ – ar   chicot – _____   unchi – _____
chimir* – _____   rechin – _____   ciorchine – _____

- 6 Citește propozițiile și observă sensurile cuvântului evidențiat:

- Mama are **ochi** albaștri precum e cicoarea.
- Bicicleta lui Achim are **ochi**-de-pisică.
- Nichita a mâncat un **ochi** cu șuncă.

- 7 Ordonează cuvintele în propoziții.

- capitala, este, Orașul, Moldovei, Chișinău.
- smochinului, Fructele, folositoare, sunt.
- animale, sunt, periculoase, Rechinii.

_____

* *chimir* – brâu lat din piele, cu buzunare

ghe

ghe-te
ghe-tu-țe

un-gher
un-gheraș

po-no-si-te
roa-se

An-ghel
An-gheluș

Pantofii și ghetetele

Pe etajeră stăteau pantofii aproape noi ai lui Anghel.

Într-un ungher erau ghetetele ponosite ale tatălui.

– Ce ghetete urâte! au spus pantofii, cu dispreț. Cum de nu ați ajuns încă la gunoi?

– Noi suntem ude și roase, pentru că am fost pe șantier. Voi ce ați făcut astăzi?

– Ne-am odihnit. Anghel ne încălță doar la sărbători.

– E ușor să arăți bine când nu faci nimic! au spus ghetetele și au adormit, obosite.

ghe ghe
ghete

- 1 E ușor să arăți bine când:
 nu faci nimic   muncești din greu

- 2 ude
noi
curați
urâte
îngâmfați
- ghetele
- pantofii
- obosite
harnice
mândri
roase
eleganți

Ghe

ghem
ghe-me

gher-ghef
an-dre-le

mâini
har-ni-ce

Gheor-ghie
An-ghie-li-na

Ghemul vrăjit

Anghelina e bunicața lui Gheorghe. Mâinile ei nu stau o clipă în loc. Ghergheful și andrelele prind viață când bunica le atinge.

Acum tricotează o căciulă călduroasă pentru nepotul ei iubit. Gheorghe privește mirat cum ghemul devine tot mai mic, în timp ce căciula lui e aproape gata.

- Cum reușești, bunico, să transformi așa în așa minunății?
- Ghemul e vrăjit, dragul meu! răspunde bunica zâbind.
- Eu știu că vraja stă în mâinile tale harnice!

1 Bunica lui Gheorghe este:
 harnică   leneșă   grijulie

2 mâini   nepoțel   ghem   căciulă
 iubit   harnice   călduroasă   vrăjit

3 ghemuit   Gheruță   ungher.   stă   în

Ghe Ghe
Gheorghe

Ne jucăm și învățăm

ghe Ghe

1 Leagă cuvântul de imaginea potrivită. Desparte în silabe.

ghem

ghepard

ghebe

spaghete

gherghine

2 Completează cuvintele cu grupul de litere „ghe”:

retă, privi toare, în țată, ba tă,

motoc, An lina, mult, ve , her lie,

tuțe, dez țat.

3 **Joc.** Formează cuvinte noi.

gheată $\xrightarrow{t}$ $\xrightarrow{ț}$ veche $\xrightarrow{c}$ $\xrightarrow{g}$

chem $\xrightarrow{c}$ $\xrightarrow{g}$ ghete $\xrightarrow{t}$ $\xrightarrow{m}$

4 Colorează cu aceeași culoare cuvintele cu același înțeles.

gheretă

dulgher

ungher

ghemotoc

ghețuș

cocoloș

colț

alunecuș

lemnar

chioșc

5 Care-i legătura? Descoperă cuvântul.

privighetoare ~ ghepard
pasăre ...

cai ~ cocori
herghelie ...

6 Completează careul de cuvinte.

G H E   G H E
G H E
G H E
G H E
G H E

7 **Joc.** Ordonează silabele pentru a obține cuvinte.

ghe toc mo
țat în ghe
ghe it mu

_____

_____

_____

8 Scrie în casete cuvintele și alcătuieste cu ele propoziții.

ghețar

_____

_____

_____

ghi

anghinare

ghi-ni-on
ne-no-roc

ghim-bir
an-ghi-na-re

Gher-ghi-na
Geor-ge-ta

Păpușa Gherghinei

Gherghina se joacă de-a mama. Păpușica ei, Georgeta, este cuminte și frumoasă. Astăzi i-a promis că o va duce în parc. Dar au ghinion, deoarece păpușica a răcit.

– Draga mea păpușică, ți-am pregătit un ceai de anghinare, cu ghimbir. Nu-ți place? Știu că are gust amar, dar te va ajuta să te faci bine.

Mama Gherghinei îi spune cu blândețe:

– Ce norocoasă e păpușica ta! Ești o mamă bună, Gherghina!

– Pentru că am și eu, la rândul meu, o mamă grijulie și iubitoare.

ghimbir

ghi
ghimpe

- 1 Gherghina se joacă:
 de-a mama   de-a învățătoarea

Ea o tratează pe păpușica ei:

- cu blândețe   cu dragoste   cu nepăsare

- 2 păpușică **norocoasă**, , .
mamă **grijulie**, , .

Ghi

ghi-o-cel
poj-ghi-ță

ghi-duși
ghim-poși

Ghim-pi-șor
Ghim-pici

în-ghi-te
Moș Crivăț

Ghiocelul

Un ghiocel firav străpunsese pojghița de zăpadă. Suna din clopoțelul său gingaș de răsunau văile:

– Fraților, a sosit primăvara!

Ghimpișor și Ghimpici sunt doi arici ghiduși. Ei au ieșit somnoroși din culcușul lor.

– Nu te grăbi, ghiocelule! au strigat aricii. Ar putea să te înghită Moș Crivăț!

– Nu vă temeți, ghimpoșilor! Soarele darnic a rugat să vestesc sosirea primăverii.

Întreaga natură s-a trezit la viață.

1

Ghimpișor și Ghimpici sunt doi arici:

ghiduși   glumeți   posaci

Soarele darnic vestește sosirea:

verii   toamnei   primăverii

2

ghiocel firav;   arici . . . ;

clopoțel . . . ;   soare . . . .

Ghi
Ghimpici

Ne jucăm și învățăm

ghi Ghi

- 1 Scrie în casetă grupul de litere care apare în cuvântul-imagine.

- 2 Desparte în silabe. Subliniază cuvintele care conțin silaba „ghi”.

ghiduș, unghie, ghindă, ghid, ghiocel, ghiozdan, ghips, dreptunghi, triunghi, gimpe, ghirlandă, ghicitoare.

- 3 Completează cu silabele potrivite.

ghi < > > ghi < >

- 4 Completează după model:

o
ghindă
ghirlandă
frânghie
ghicitoare

niște
ghinde

---

toate
ghindele

- 5 Descoperă cât mai multe cuvinte în spirală.

Model: dreptunghi, ghici,

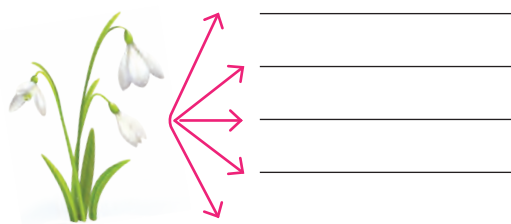
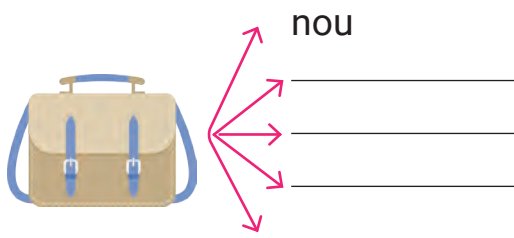

- 6 **Joc în echipă.** Descrieți obiectele.

- 7 Ce mai înseamnă?
Alcătuieşte propoziții.

GHICI!

Ghem de ace ghemuit
Printre frunze de gherghină
A pornit după furnici
Scuturând prin grâu neghină.
(Tudor Arghezi)

- 8 Ordonează cuvintele în propoziții.

- miez, are, Ghinda, un, uleios.
- este, Nenea, agenție, Arghir, ghid, de, turism, la, o.
- este, necultivată, o, Neghina, plantă.

Recapitulare

Prieteni buni

Libelula-i bolnăvioară,
Și-a scrântit o aripioară,
Buburuza a aflat
Și pe toți i-a anunțat.

Repede, o furnicuță
Și albina hărnicuță
I-au adus în dar o floare
Și o prăjitură mare.

Greierașul la chitară
A cântat întreaga seară.
Libelula-i fericită,
De prieteni ocrotită.

1 Unește corespunzător.

libelulă

albină

prăjitură

mare

fericită

hărnicuță

2 Continuă propozițiile:

Libelula e ... , deoarece ... .

Furnicuța și albina i-au adus ... .

3 Colorează casetele corespunzător.

a) cuvintele din două silabe

b) cuvintele din trei silabe

c) cuvintele ce conțin o silabă

parchet

chenare

meci

tichet

chip

echipă

vecin

ghemotoc

spaghete

4 Găsește cuvintele cu înțeles opus și completează careul. Vei descoperi o insectă care nu apare în poezie.

ocupat →

departe →

harnic →

curați →

scund →

bogat →

A

L	I	B	E	R

B

5 Colorează insecta găsită pe verticala AB.

Evaluare

1 Unește fiecare desen cu grupul de litere corespunzător.

che

chi

ghe

ghi

2 Completează cu grupul de litere potrivit.

ure

re

pa

nă

3 Unește cuvintele cu sens asemănător.

harnic

dar

fericită

bucuroasă

muncitor

cadou

4 Ordonează cuvintele într-o propoziție.

culege

florilor.

Albina

nectarul

Handwriting practice lines consisting of a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line.

5 Completează propozițiile:

Mușuroiul este adăpostul

Handwriting practice lines for the first sentence.

Ghiocelul vestește

Handwriting practice lines for the second sentence.

Ce-am greșit noi corectăm și prin joacă învățăm

1 Citește cuvintele în ordinea indicată. Ce ai obținut?
Transcrie propozițiile:

flori 1	de 2	conduce 3	din 4
grup 5	Copiii 6	Neghina 7	un 8
este 9	plantă 10	desenau 11	turiști 12
chenare 13	o 14	dăunătoare 15	Ghidul 16

6, 11, 13, 4, 1.

16, 3, 8, 5, 2, 12.

7, 9, 14, 10, 15.

2 Descoperă cuvintele ilustrate în careu.

G	C	I	U	P	E	R	C	A
H	O	N	U	R	E	C	H	E
I	S	C	H	I	U	R	I	G
V	L	O	C	H	I	D	P	H
E	G	H	I	N	D	E	I	E
C	H	I	T	A	R	A	U	M
I	N	G	H	E	T	A	T	A

Unitatea

7

X, K și literele-acelea rare
Dezvăluie secrete uimitoare,
Iar noi, urmându-le încet, încet,
Vom descifra întregul alfabet.

*Pornim
în explorarea lumii*

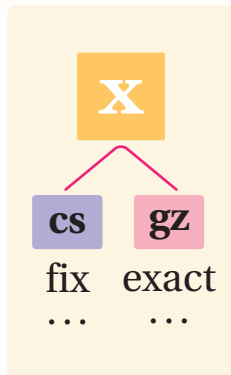
re-la-xat
ex-tra-or-di-nar

fix
e-xact

ex-pe-di-ți-e
ex-plo-ra-tor

tex-te
ex-trem

Micii exploratori

Relaxat, în fotoliu, Alexandru citește o carte. Este extrem de concentrat. Nici nu observă că sora sa, Roxana, stă în ușă și se uită fix la el.

– Alex, cartea ta are texte interesante? Întreabă aceasta.

– E o carte cu povești extraordinare. Se numește „O expediție de neuitat”.

– Iar tu ești un fel de explorator?

– Exact! Orice carte este o adevărată expediție care te poartă în locuri minunate. Vii și tu?

1 Alex citește o carte:

extraordinară plictisitoare captivantă

Orice carte te poate purta în:

locuri minunate țări îndepărtate

locuri neinteresante expediții de neuitat

2 Îmi place mult ..., deoarece ... .

Îl admir pe Alexandru, pentru că ... .

sa-xo-fon
xi-lo-fon

bu-clu-caș
ciu-da-te

fix
Xe-ni-a

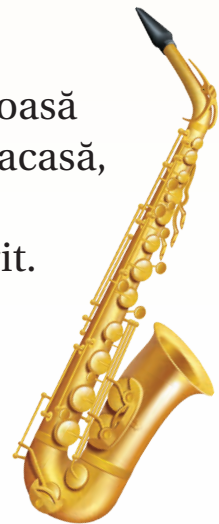
dre-sat
în-vă-țat

Xilofonul buclucaș

Xenia de-o vreme are
O dorință foarte mare:
Vrea să aibă saxofon
Sau măcar un xilofon.

Dar acum e bucuroasă
Pentru că, venind acasă,
Pe măsuță a găsit
Fix ce fata și-a dorit.

Xilofonul însă scoate
Niște sunete ciudate.
Xenia s-a întrebat:
„Oare trebuie dresat?”

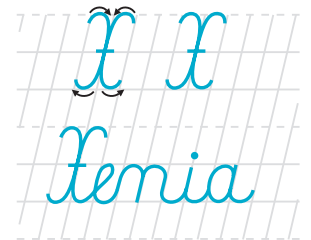

1 Xenia își dorește foarte mult:

un xilofon   un acordeon   un saxofon

Xilofonul scoate sunete ciudate, deoarece
trebuie:

să-l studieze   să exerseze la el
 să-l dreseze

Ne jucăm și învățăm

1 Scrie în casete cuvintele.

Four empty rectangular boxes for writing words.

2 Citește corect!

<p>X</p> <p>cs ← → gz</p> <p>expediție excavator Alexandru Alex</p>	<p>gz</p> <p>examen exemplu exercițiu exact</p>	<p>X</p> <p>cs ← → gz</p> <p>text fixat excelent extraterestru</p>	<p>gz</p> <p>exotic execută existență exactitate</p>
--	--	---	---

3 Scrie cuvintele care lipsesc.

Maxim _____ o problemă.
Alexandrina rezolvă un _____ dificil.
_____ va pleca în _____ la Saharna.

exercițiu
excursie
Roxana
explică

4 Completează careurile cu cuvintele potrivite.

5 **Joc.** „Cuvinte dintr-un cuvânt”.

extraordinară = axă, inox, _____

_____

6 Colorează cu aceeași culoare cuvintele cu același înțeles.

a expune

exact

a expedia

a explica

exceptional

a lămuri

a povesti

precis

extraordinar

a trimite

7 Completează după model:

a)

o

excursie

explicație

_____

niște

excursii

expoziții

_____

toate

excursiile

_____

_____

b)

un

claxon

_____

niște

_____

examene

toate

_____

_____

8 Ordonează cuvintele în propoziții.

- pregătește, se, examen, Xenia, pentru.
- și, expoziție, Alex, vizitează, Axinte, o.

! **Atenție!** Există cuvinte care se pronunță și se scriu cu **cs**: micsandră, rucsac, ticsit, Vasile Alecsandri ș.a.

k

ka-ra-te
ka-ra-te-ka

ki-lo-me-tru
ko-a-la

pres-ta-ți-e
gro-za-vă

E-rik
Că-tă-lin

Micul karateka

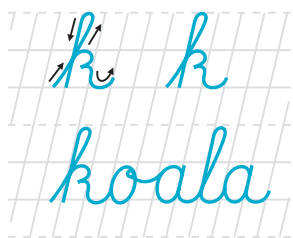
Cătălin este un copil foarte activ. Părinții l-au înscris la karate. Acum participă la un concurs internațional, la Tokio. A călătorit cu avionul mii de kilometri.

La concurs a avut o prestație grozavă și a ajuns în finală. Meciul a fost greu, dar l-a învins pe Erik, un karateka din Germania.

Întors în țară, a fost întâmpinat la aeroport de colegii săi. I-au adus o jucărie koala de pluș.

– Bravo, Cătălin! Suntem mândri de tine!

– Vă mulțumesc, dragii mei prieteni!

1 Cătălin participă la un concurs de karate din:

Japonia   Germania   Tokio

2

kilogram   karateka   kilometru   marker   koala

Ka-ri-na
Ni-kon

ki-lo-me-tru
ki-lo-me-tri

Kiev
Lavra Pecerska

O excursie la Kiev

Karinei îi place să călătorească. Alături de colegii săi, a plecat într-o excursie de două zile la Kiev. Autocarul a trecut prin locuri superbe.

La Kiev au vizitat Muzeul Miniaturilor. Următorul obiectiv turistic a fost Lavra Pecerska, loc vestit în lumea toată.

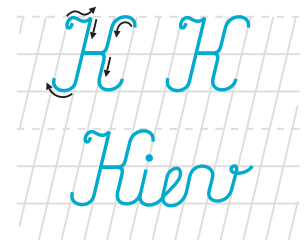
– Veniți să facem o fotografie cu noul meu aparat Nikon! le-a spus Karina colegilor săi.

Acum fotografia se află în albumul clasei, amintind de o excursie frumoasă.

1 Karina a călătorit la:

Kaunas   București   Kiev

2 Paris   Austria   Kiev   Moldova
Viena   Germania   București   Ucraina
Berlin   Franța   Chișinău   România

Ne jucăm și învățăm

kK

Ghici!

E un animal frumos,
Dar e tare somnoros,
Nu îi place zbenguiala.
Și toți îl numesc _____.

- 1 Încercuiește cuvântul-imagine care reprezintă dezlegarea ghicitorii, apoi scrie în casetă numărul de silabe al fiecărui cuvânt.

- 2 Completează propozițiile.

- Nikita și Karl merg la _____ .
- Bunicul poartă o cămașă _____ .
- Kim subliniază cu _____ verde.

marker

karate

kaki

- 3 Completează după model:

kilometraj – kilometraje

kilogram – _____

kilometru – _____

marker – _____

4 Pune semnele de punctuație potrivite.

Karina a venit la Chișinău Bunicii ei locuiesc pe strada
Mihail Kogălniceanu

– Bunicule, cine a fost Mihail Kogălniceanu

– El a fost un mare istoric, scriitor și orator român

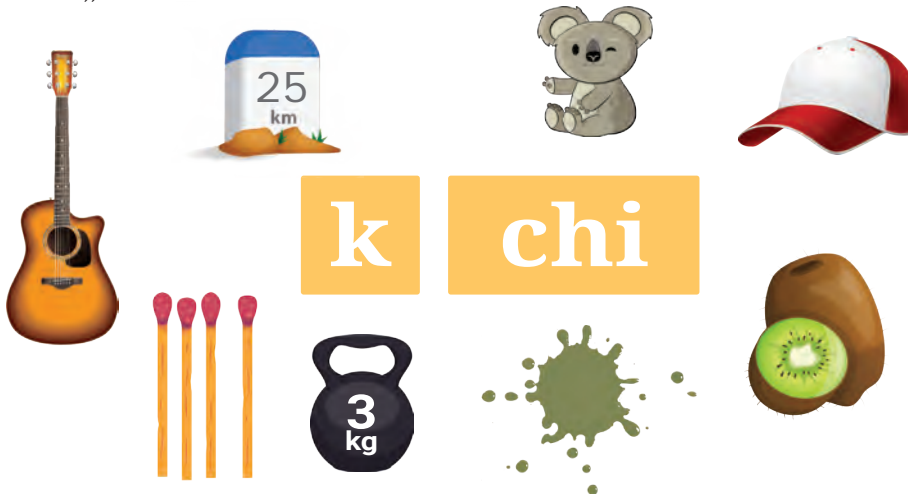
5 Transcrie enunțurile. Ce informații noi ai aflat?

Poetul Alexandru Macedonski a scris poezii minunate.

Koala se hrănește cu frunze de eucalipt.

Orașul Kiev este capitala Ucrainei.

6 Unește cuvintele-imagini cu litera „k” sau cu grupul de litere „chi”.

Donald Duck
Minnie Mouse

Jerry
Woody

Personajele lui Disney prind viață

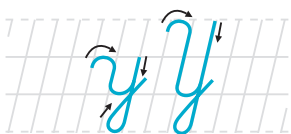
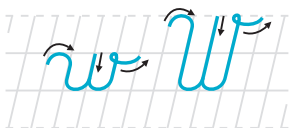
În acest weekend, elevii din clasa I vor organiza un carnaval. Fiecare a pregătit un costum interesant.

– Eu voi fi șoricelul Jerry! a spus Nikita. Să îndrăznească Tom să mă prindă!

– Costumul meu este fantastic! zise Erika. Până și ciocănitorea Woody m-ar invidia!

Alți copii au spus că vor fi costumați în Yoggi Bear, Minnie Mouse, Donald Duck și alte personaje îndrăgite.

– Va fi un show de toată frumusețea! a exclamat doamna învățătoare. Iar zâmbetele voastre cristaline îi vor da și mai mult farmec.

1 În weekend elevii vor organiza:

un concert   un concurs   un carnaval

La carnaval, Nikita a ales să fie:

Donald Duck   Jerry   Tom

2 Walt Disney este cel mai vestit creator de ... .

Lumea lui Walt Disney este ... .

minunată
desene animate

Pomul cunoașterii

de Petronela-Vali Slavu

În grădina școlii noastre
A crescut un pom ciudat,
Are frunzele albastre
Și-i cu litere-ncărcat.

Noi, elevii, îl privim,
Ne rotim în jurul lui,
Pomișorul îl iubim,
Că-i frumos cum altul nu-i.

Literele sale, toate,
Ne-au mărturisit secretul,
Mici și mari, sunt minunate
Și formează ALFABETUL!

Alfabetul limbii române

Aa

[a] arici

Ăă

[ă]

Ââ

[î din a]

Ee

[e] elefant

Ff

[fe] fluture

Gg

[ge] geantă

Jj

[je] jucărie

Kk

[ca/capa] kiwi

Ll

[le] lălea

Pp

[pe] păun

Qq

[kü]

Rr

[re] răs

Țț

[țe] țambal

Uu

[u] umbrelă

Vv

[ve] veveriță

Bb

[be] barză

Cc

[ce] ceas

Dd

[de] delfin

Hh

[haș] haltere

Ii

[i] inimă

Îî

[î] înghețată

Mm

[me] măr

Nn

[ne] nufăr

Oo

[o] ochelari

Ss

[se] soare

Șș

[șe] șoarece

Tt

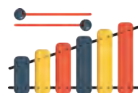

[te] tigru

Ww

[dublu ve]

Xx

[ics] xilofon

Yy

[igrec]

Zz

[ze] zebra

Știu să scriu

de Felix Marțian

Fiecare semn e-o taină,
Îmi ziceam nedumerit,
Dar acuma știu, e haină
Pentru sunetul rostit.

Și încetul cu încetul,
Șovăielnic uneori,
Scriu acum tot alfabetul
Fără să îmi dea fiori.

Când pun litere-mpreună
Fac silabe, apoi cuvânt,
Iar când toate se adună
Propoziții iau avânt.

Privesc fila cu-ncântare,
Pot să scriu tot ce gândesc,
Și-ncep prima mea scrisoare:
Dragi bunici, eu vă iubesc!

carte

litere

limbă

cuvinte

țară

soră

bunici

tatăc

frate

mamă

Scrisoare

5 martie, Cahul

Dragi bunici,

Alfabetul nu mai are pentru mine nicio taină. Până mai ieri, literele păreau niște semne ciudate. Acum sunt prietenele mele. Se așază cumiți în cuvinte cu ajutorul cărora îmi pot așterne gândurile pe hârtie.

Aceste rânduri vi le scriu fără ajutorul părinților. Vă amintiți când îmi spuneți că învățătura te face om respectat? V-am ascultat sfatul și voi continua să învăț cu drag.

Aștept cu nerăbdare vacanța mare, să vă arăt și cât de frumos știu să citesc.

Vă mulțumesc și vă îmbrățișez cu drag!

A dumneavoastră nepoțică,
Luciana

Recapitulare

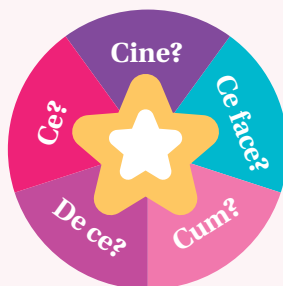
1 Citește poezia.

Extraordinar!

Xenia și Xenofon
Cântă azi la unison:
Xenia – la xilofon,
Xenofon – la saxofon.

Polițistul exigent
Are fluier excelent.
Muzicanți ca ei – mai rar;
Cântă extraordinar!

Rex, cățelul cel dresat,
Când se pune pe lătrat,
Sare speriat Anton,
Brusc apasă pe claxon!

2 Formulează întrebări.

3 Desparte în silabe:

xilofon, Xenia, Rex, saxofon, claxon, exigent, exact, existență.

4 Scrie cuvintele în ordine alfabetică:

fluier, polițist, claxon, cățel, lătrat, muzicanți, saxofon.

5 Scrie cuvintele corespunzătoare:

un	niște	toate
xilofon	_____	xilofoanele
_____	saxofoane	_____
_____	_____	claxoanele

6 Alege varianta corectă.

Până la bunici merg șapte chilometri. kilometri.

Kiwi este o pasăre.
 un fruct.

Evaluare

1 **Desparte în silabe cuvintele:** examen, exercițiu, explică.

2 **Continuă propozițiile:**

● Distanța se măsoară în .

● Masa corpurilor se măsoară în .

3 **Scrie cuvintele ilustrate în imagini în ordine alfabetică.**

4 **Taie ce nu se potrivește.**

- xilofon, saxofon, lălea, chitară, vioară
- ghiocel, zambilă, gherghină, arțar, brândușă

5 **Alcătuiește propoziții corespunzătoare imaginilor.**

Ce-am greșit noi corectăm și prin joacă învățăm

1 **Joc.** Ajut-o pe albiuța Mia să descopere traseul spre florile ei preferate, colorând literele în ordine alfabetică.

2 **Descoperă** numele unor flori mult îndrăgite de albiuța Mia.

Unitatea

8

Putem de-acuma scrie și citi:
Legende, basme, snoave, poezii,
Iar tainele ascunse-n fiecare
Le dezlegăm cu multă-nflăcărare!

*Citind,
adunăm comori*

Textul-poezie

Limba românească

de George Sion

Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim,
Altă limbă armonioasă
Ca ea nu găsim.

Saltă inima-n plăcere
Când o ascultăm,
Și pe buze-aduce miere
Când o cuvântăm.

Românașul o iubește
Ca sufletul său,
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu!

1 Răspunde la întrebări:

- Cum este limba pe care o vorbim?
- De ce este bine să vorbim și să scriem românește?
- Ce ne îndeamnă poetul?

2 Descoperă cuvinte cu același înțeles.

3 Unește cuvintele cu înțeles opus.

frumoasă

dulce

a vorbi

a tăcea

urâtă

amară

4 Găsește în text cuvintele-rimă pentru:

frumoasă – armonioasă;

plăcere – _____;

vorbim – _____;

ascultăm – _____.

5 Unește versurile cu însușirile atribuite limbii române.

„Românașul o iubește”

dulce, plăcută

„Și pe buze-aduce miere”

sfântă, sacră

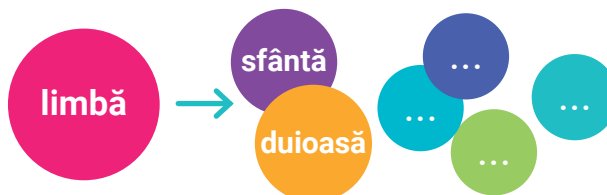
„Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu!”

iubită, dragă

6 Continuă propozițiile folosind expresiile de pe panglici.

- Această poezie este o laudă adusă ... limba, neamul și țara.
- Datoria fiecăruia dintre noi este să ... dulce și frumoasă.
- Orice copil trebuie să-și iubească ... limbii noastre.
- Limba română este ... vorbim și să scriem corect.

7 Continuă șirul cu alte cuvinte ce se potrivesc limbii noastre.

8 **Joc.** Descoperă proverbul.

! **Atenție!** Un cuvânt poate avea mai multe înțelesuri:

- **Limba** noastră e dulce ca mierea.
- **Limba** este organul de simț al gustului.
- **Limba** mare a ceasului se numește minutar.

Vocabularul textului

Moldova

Țara mea, Moldova, este locul cel mai frumos, cel mai drag și cel mai scump. Aici m-am născut și tot aici sunt rădăcinile mele: strămoșii, bunicii și părinții mei.

De la Naslavcea la Giurgiulești rămâi fermecat de frumusețea dealurilor acoperite de vii și livezi, a codrilor seculari și a câmpiilor întinse.

Moldova este vestită prin pământul ei rodnic.

Cea mai mare bogăție a țării sunt oamenii. Satele noastre sunt un tezaur de credință, de frumoase tradiții și obiceiuri.

Chișinăul, capitala țării, este un oraș cu case moderne, cu străzi largi și numeroase monumente.

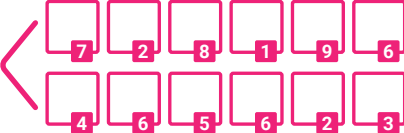
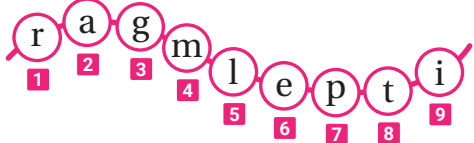
Iubește-ți patria, copile! Este tot ce avem mai scump.

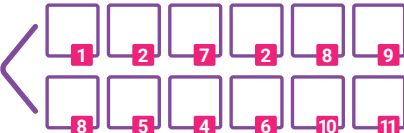
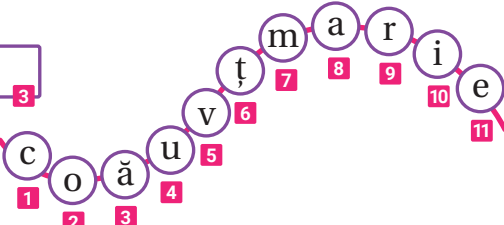

Vocabular

Naslavcea – localitatea cea mai nordică din Moldova;
Giurgiulești – localitatea cea mai sudică din Moldova;
tezaur – totalitatea bunurilor spirituale ale unui popor;
modern – care este nou, actual.

1 Descoperă cuvintele cu înțeles asemănător.

țară

tezaur

2 Continuă ideile.

- Îmi iubesc țara, deoarece ...
- Moldova este vestită prin ...
- Chișinăul este ...

3 Alcătuieste oral propoziții cu fiecare cuvânt.

Moldova, moldovean, moldoveancă, moldovenesc.

4 **Reține!**

Stema și drapelul sunt simbolurile statului.

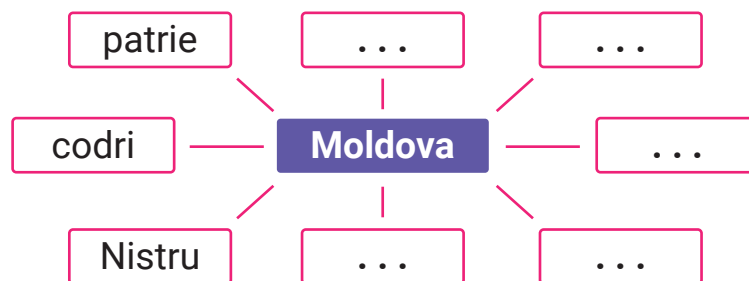

5 **Activitate în perechi.** Poate omul să trăiască fără patrie?

6 Ce sentiment îl leagă pe om de patrie?

- mândrie   ură   iubire   dor

7 **Activitate în grup.** Când spunem **Moldova**, ce cuvinte ne trec prin minte?

Textul-povestire. Dialogul

Primăvara

după Spiridon Vangheli

Viscolea ca în plină iarnă. Casele și-au tras căciuli albe pe ochi. Vrabiiile făceau larmă sub streșină:

– Are Baba Dochia obraz sau nu? Cât o să-și mai scuture cojoacele peste sat?

– Mă duc eu să caut Primăvara! zise un porumbel. Poate s-a rătăcit pe undeva.

Porumbelul a înghițit un grăunte și a pornit la drum. Înnopta pe unde putea. Cum se lumina, zbura mai departe.

A patra zi a coborât lângă un râu.

– Tu ești, Primăvară? a întrebat porumbelul.

– Eu.

– Ce faci aici?

– Scot râul de sub gheață. Iarna l-a ținut sub lacăt.

– Dar unde sunt păsările tale?

– Vin din urmă...

1 Răspunde la întrebări:

- De ce erau supărate vrăbiile?
- Cine a pornit în căutarea Primăverii?
- Unde a întâlnit porumbelul Primăvara?

2 Colorează cu aceeași culoare perechile de cuvinte cu înțeles asemănător.

zise

larmă

viscoleşte

vin

s-a rătăcit

gâlceavă

sosesc

spuse

s-a pierdut

spulberă

3 Găsește explicația potrivită.

„în plină iarnă”

„scot râul de sub gheață”

„casele și-au tras căciuli albe pe ochi”

casele s-au acoperit
cu zăpadă

în toiul iernii

primăvara dezgheață râul

4 Alege variantele corecte.

● Porumbelul a pornit în căutarea Primăverii, deoarece:

- toți s-au săturat de atâta iarnă;
- aceasta întârzia prea mult;
- credea că Primăvara s-a rătăcit pe drum;
- voia să facă o plimbare.

● Porumbelul s-a dovedit a fi:

- curajos   fricos   îndrăzneț
- optimist   grijuliu   viclean

5 Unește fiecare anotimp cu acțiunea potrivită.

- Primăvara   transformă râul în pod de cleștar.
- Vara   scoate râul de sub gheață.
- Toamna   încălzește apa râului, pentru scădat.
- Iarna   scutură frunzele sălciilor în apa râului.

6 **Joc de cuvinte.**

Cuvântul „**primăvară**” ascunde în el alte cuvinte.
Unul este „**rimă**”. Găsește-le pe celelalte.

Tematica textului

Cartea

de Constantin Dragomir

Cartea-i fagure de miere,
Albinuțele-n ea zboară
Și adună cu plăcere
Din cuvinte o comoară.

Cartea e un mușuroi,
Furnicuțe suntem noi.
Literale aleargă-n grabă
Și ne pun cu drag la treabă.

Cartea e o casă plină,
De litere și lumină,
Orice cuvânt e-o minune
Și izvor de-nțelepciune.

Cine se ține de carte
E un om și jumătate.
Și muncește, și învață,
Își croiește drum în viață!

1 Alege variantele corecte.

● Cartea este:

un fagure de miere.

un loc pentru distracții.

un mușuroi.

o casă plină de litere și lumină.

● Copiii sunt comparați cu:

albinuțele

trântorii

furnicuțele

● Poezia este despre:

școală

carte

insecte

2 Colorează cu aceeași culoare cuvintele cu același înțeles.

cu plăcere

croiește

comoară

în grabă

adună

făurește

bogăție

cu drag

strânge

în fugă

3 Continuă ideea folosind informații din poezie.

Copilul care se ține de carte e _____ .

4 Alege explicația potrivită.

„e un om și jumătate”

„se ține de carte”

„își croiește drum în viață”

„adună... din cuvinte
o comoară”

Învață mereu cu plăcere

se pregătește pentru viață

cartea ne oferă o bogăție
de idei, sfaturi, învățături

este un om cu însușiri
deosebite

5 Găsește în text cuvintele-rimă pentru:

miere – plăcere;

zboară – _____;

plină – _____;

minune – _____;

mușuroi – _____;

grabă – _____;

carte – _____;

învață – _____.

6 Ce ne învață o carte?

*Să facem fapte bune;
să iubim adevărul și frumosul;
să ne purtăm cuviincios;
să ne cinstim neamul.*

GHICI!

Cine este din hârtie,

Are foi și multe știe?

Răsfoind-o vei afla

Taine și povești în ea.

Este plină de povețe,

Are ce să te învețe!

7 **Joc de cuvinte.**

- Schimbă prima literă din cuvântul „**carte**” pentru a obține cuvinte noi.
- Folosind literele cuvântului „**carte**”, formează alte cuvinte.

Personajele textului și faptele lor

Greierul și furnica

de Alexandru Donici

Greierul în desfătare,
Trecând vara cu cântare,
Deodată se trezește
Că afară viscolește,
Iar el de mâncat nu are.

La vecina sa furnică
Alergând, cu lacrimi pică
Și se roagă să-i ajute,
Cu hrană să-l împrumute,
Ca de foame să nu moară,
Numai pân' la primăvară.

Furnica l-a ascultat,
Dar așa l-a întrebat:
– Vara, când eu adunam,
Tu ce făceai?
– Eu cântam
În petrecere cu toți.

– Ai cântat? Îmi pare bine.
Acum joacă, dacă poți,
Iar la vară fă ca mine.

Vocabular

desfătare – aici: petrecere, veselie.

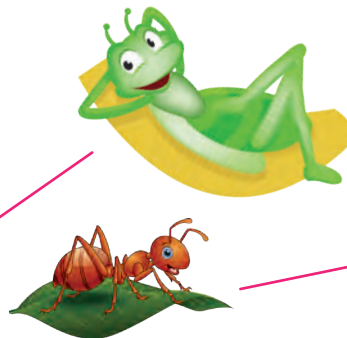

1 Răspunde la întrebări:

- Care sunt personajele textului?
- Ce a făcut greierul toată vara? Dar furnica?
- Ce s-a întâmplat cu veselul greieraș în timpul iernii?
- Ce a învățat el din această întâmplare?

2 Cine poate fi?

trist
strângătoare
flămând
mică
nepăsător

neobosită
leneș
necăjit
harnică
grijulie

3 Ce sentimente încercăm pentru furnică?
Dar pentru bietul greieraș?

dispreț

simpatie

milă

stimă

compătimire

respect

admirație

bucurie

durere

4 Continuă ideile.

● Furnica se comportă ca o ... . Ea ... .

● Greierașul seamănă cu o ... . El ... .

bună gospodină

persoană petrecăreață

muncește din zori până-n noapte ca să aibă de toate

se bucură de viață, se distrează mereu fără ca să se gândească la ziua de mâine

5 Cum mai pot fi numite următoarele insecte?

Unește ce crezi că se potrivește.

– gospodină bună

– viorist talentat

– cofetarul din stup

– felinarul pădurii

– avionul viu

– broșă de rubin

– făuritor de pânză fină

6 **Joc.** Imaginează-ți că furnica este miloasă. Cum crezi că s-ar termina povestea?

Cuvântul și sensurile lui

Mărinimie

după Emil Gârleanu

Cocostârcul s-a sculat cu noaptea în cap. A intrat în baltă. Pe picioarele lungi, trupul lui se leagănă agale. Răcoarea îl încântă.

Deodată se oprește. Pe frunza unui nufăr, o broscuță se bucură și ea de frumusețea dimineții. Când l-a văzut, biata broscuță a încremenit. Cu ochi mari se uită la cumplitul dușman.

Cocostârcul o vede. Dar dimineața e mărinimos. Ridică piciorul, o pășește și trece măreț mai departe.

Broscuței nu-i vine să creadă. De bucurie, sare pe o altă frunză. Apoi, ea, cea dintâi, taie tăcerea dimineții:

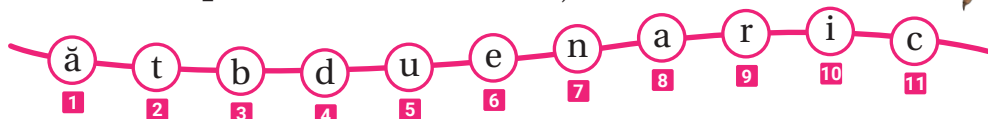
– Oaac!

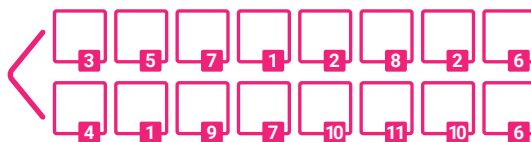
1 Răspunde la întrebări:

- În ce moment al zilei are loc întâmplarea?
- Ce a zărit cocostârcul pe frunza unui nufăr?
- Din ce cauză a încremenit broscuța?
- De ce cocostârcul n-a mâncat broscuța?

2 **Joc.** Descoperă cuvintele cu înțeles asemănător.

mărinimie

3 Ordonează momentele textului.

☐ Bucuria broscuței	☐ Cocostârcul la baltă
☐ Întâlnirea cu broscuța	☐ Mărinimia cocostârcului

- 4 Broscuța Oac e fericită. Vrea să-i scrie un bilețel de mulțumire cocostârcului. Ajut-o! 5 mai 2022

Dragă _____ ,
Îți mulțumesc din suflet pentru _____
_____
Broscuța Oac

- 5 Unește cuvintele cu înțeles opus.

dușman	bucurie	mărinimos	departe	lungi
egoist	prieten	aproape	scurte	tristețe

- 6 Continuă ideile:

- Cred că e frumos să admiri _____ .
- M-a impresionat momentul _____ .
- Aș fi bucuros/bucuroasă, dacă _____ .

- 7 **Atenție!** Un cuvânt poate avea mai multe înțelesuri.

Broasca
a sărit în
apă.

Lia a uitat
cheia în
broasca ușii.

- 8 Completează poezia cu ceea ce spune fiecare viețuitoare.

Fiecare-n graiul său

Broasca strigă „Oac, oac, oac!” ,	Cățelușul _____ ,
Iar rățușca _____	Iar o pasăre, pe ram,
_____ albina-n zbor,	Ne anunță bucuroasă:
Ursulețul _____ ,	_____ , ce zi frumoasă!

Textul nonliterar. Felicitarea

Vrăbiuța cea uitucă

după Leo Butnaru

La ziua de naștere a ariciului au venit mai mulți oaspeți decât la cea a vulpii, deoarece el e cuminte și prietenos. Fiecare invitat i-a adus câte un dar.

Când veni rândul vrăbiuței să înmâneze cadoul, ea zise:

– Dragă Aricică, ghici ce am aici? Nu știi! O pereche de cipici!

Desfăcând o frunză de brusture, vrăbiuța scoase cipicii împlețiți din paie. E-he-he! Oaspeții au prins a râde, iar ariciul a roșit până în vârfulețele ghimpilor săi. Vrăbiuța însă nu pricepea nimic. Se mai sucește, se mai învârtește și, deodată, se lovește cu aripioara peste frunte.

– Cum de-am uitat? se întrebă ea. Ariciul are patru piciorușe, nu două, ca noi, vrăbiuțele. Trebuia să împletesc încă o pereche de cipici!

Dragă Aricică,

Te felicit cu ocazia zilei de naștere. Îți urez multă sănătate, viață lungă și plină de bucurii.

Cu dragoste,
Ciripica

Vocabular

cipici – papuci confecționați din stofă sau împlețiți din lână;
brusture – plantă cu frunze mari și late.

1 Răspunde la întrebări:

- De ce la ziua de naștere a ariciului au venit foarte mulți oaspeți?
- Ce i-a dăruit vrăbiuța sărbătoritului?
- Ce uitase păsărica?
- Ce i-a urat vrăbiuța lui Aricică?

2 Completează, oral, felicitarea adresată unui prieten.

Dragă ... ,
Te felicit cu ocazia ... . Îți doresc ... .
Cu drag, ...

3 Unește cuvintele cu înțeles opus.

cuminte

nimic

a uita

a întreba

mulți

totul

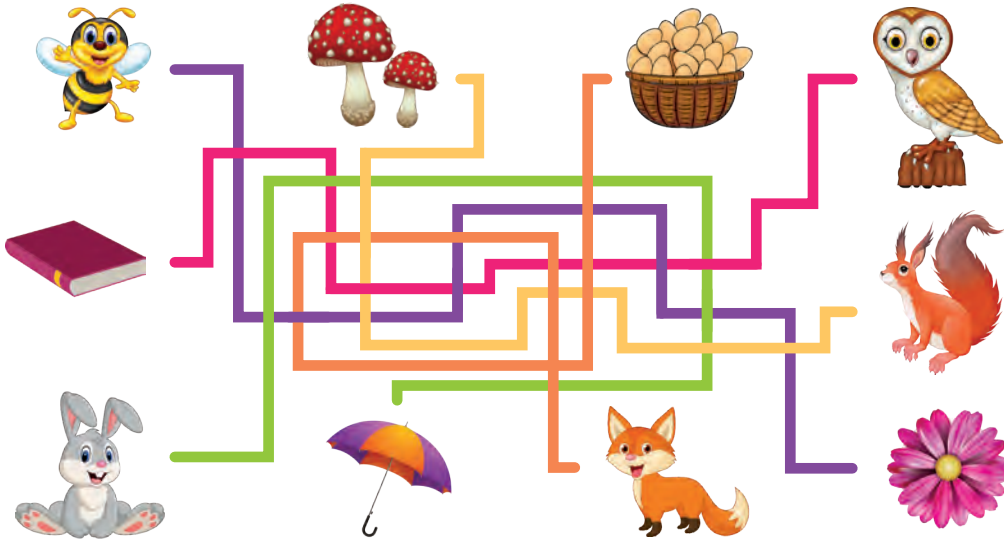
a-și aminti

obraznic

puțini

a răspunde

4 Ce cadouri i-au adus ceilalți invitați lui Arică?

5 Scrie cuvintele corespunzătoare.

un

niște

toți

arici

_____

_____

ghimpe

_____

ghimpii

cipic

cipici

_____

oaspete

_____

oaspeții

6 **Atenție!** Un cuvânt poate avea mai multe înțelesuri.

● Fiecare invitat i-a adus câte un **dar**.

● Ioana avea un **dar** de la natură, cel de a picta.

● Mergem la bunici, **dar** nu ne reținem mult.

însă

talent

cadou

Poezia. Memorarea și recitarea expresivă

Cântec de primăvară

de Ștefan O. Iosif

Înfloresc grădinile,
Ceru-i ca oglinda.
Prin livezi albinele
Și-au pornit colinda.

Cântă ciocârliile
Imn de veselie,
Fluturii cu miile
Joacă pe câmpie.

Joacă fete și băieți
Hora-n bătătură.
Ah, de ce n-am zece vieți
Să te cânt, natură!

Vocabular

a colinda – aici: a umbla din loc în loc;
imn – cântec de slavă;
bătătură – aici: teren bătătorit.

1 Colorează caseta în fața răspunsului corect.

- Poetul zugrăvește:
  - un colț din natură
  - o întâmplare
- Autorul exprimă sentimente de:
  - admirație pentru reînvierea naturii
  - dezamăgire și regret

2 Găsește explicația potrivită.

„Ceru-i ca oglinda”

„albinele și-au pornit colinda”

„Ah, de ce n-am zece vieți
Să te cânt, natură!”

zboară din floare în floare

este senin

poetul regretă că viața e
atât de scurtă și că nu va
reuși să cânte natura

3 Unește cuvintele cu înțeles opus.

înfloresc

au pornit

veselie

au oprit

tristețe

se ofilesc

4 Marchează semnele venirii primăverii prezente în text, colorând caseta.

☐ înfloresc grădinile;	☐ albinele umblă din floare-n floare;
☐ cerul e senin;	☐ cântă ciocârliile;
☐ fluturii se joacă;	☐ zburdă mieii.

5 Cine vorbește?

– Ce gustos
e nectarul
florilor!

– Vreau să
zbor până la
soare!

GHICI!

Din flori picuri de dulceață
Strânge dis-de-dimineață.

---

6 Scrie cuvintele: *albină, fată, horă*, urmând modelul:

o albină

niște albine

toate albinele

7 **Joc.** Eu zic una, tu zici multe!

oglinďă – _____

ciocârlie – _____

livadă – _____

câmpie – _____

8 Continuă propozițiile.

- Întreaga natură s-a trezit la ... .
- Albinele își poartă zumzetul din ... .

Reproducerea ghidată a unui fragment

Ciuboțelele ogarului

după Călin Gruia

Odată, iepurele pornise la iarmaroc să-și cumpere ceva de încălțat. Pe o potecă se întâlnește cu ogarul. El purta ciuboțele noi-nouțe.

- Cât ai dat pe încălțări?
- Doi galbeni.
- Mă duc să-mi iau și eu ciuboțele de la iarmaroc.
- Merg și eu încolo. Ciuboțele sunt, numai bani să ai!
- Am exact doi galbeni.

Au mers ei, au mers, până a înnoptat.

- Hai să tragem la Hanul Ursului, cumetre! propuse ogarul.

Moș Martin îi ospătă cu tot ce avu mai bun. Iepurele gustă o bucătică de plăcintă. Ogarul însă mânca de-i trosneau fălcile.

Vocabular

ogar – câine de vânătoare;

galben – aici: monedă de aur;

han – local unde se pot adăposti peste noapte drumeții.

- 1 Răspunde la întrebări:
  - Unde mergea iepurașul?
  - Ce dorea el să-și cumpere?
  - Cu cine s-a întâlnit iepurele?
  - Unde au tras drumeții peste noapte?

- 2 Colorează cu aceeași culoare perechile de cuvinte cu același înțeles.

iarmaroc

ciuboțele

pornise

potecă

cizmulite

plecase

cărare

târg

3 Alege explicația potrivită.
„mânca de-i trosneau fălcile”

- mânca fără poftă
 mânca lacom

4 Cum este iepurașul din poveste? Dar ogarul?

credul

_____
_____

flămând

_____
_____

5 **Joc.** „Dezmiardă” cuvintele.

Când lucrurile-s mititele,

Ciubotele sunt _____

Un iepure e _____

Copilul este _____ ,

Bucata este _____

Plăcinta e o _____

Poți dezmierda, ca într-un joc,

Orice cuvânt. Nu-i greu deloc!

6 **Atenție!** Un cuvânt poate avea mai multe înțelesuri.

Iepurele avea doi **galbeni**.

Dovlecii **galbeni** se vedeau în grădină.

7 Desparte în silabe cuvintele următoare, apoi alcătuieste cu unele dintre ele propoziții.

ciuboțele

iepurele

iarmaroc

galbeni

plăcintă

8 Completează propozițiile cu informațiile din text.

● Iepurele mergea la _____ să-și cumpere _____ .

● Pe drum se întâlnește cu _____ care nu simțea frigul, deoarece purta _____ .

Faptele personajelor

Ciuboțelele ogarului

(continuare)

Hangiul se apropie de cei doi drumeți și le zise:

– Ați mâncat de doi galbeni.

Ogarul căută prin buzunare, dar nu găsi niciun ban.

– Am uitat punga acasă. Plătește dumneata, cumetre!

– Cum? Eu n-am mâncat mai nimic! Dacă plătesc, rămân desculț.

Ursul își ieși din fire:

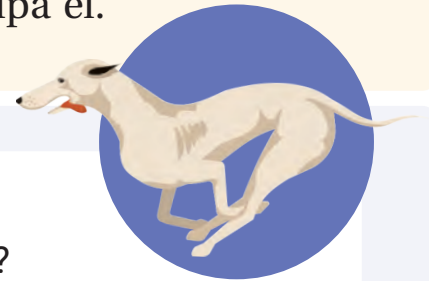
– Plățiți, că altfel am eu ac de cojocul vostru!

De frică, iepurele plăti.

Ogarul se culcă și adormi fără grijă. Iepurele începu să plângă. Cum de se lăsase păcălit? Deodată, mintea i se luminează. Încălță ciuboțelele ogarului și ieși tiptil afară.

Spre ziuă, ogarul se trezi. Pricepu imediat ce s-a întâmplat. Porni iute pe urmele iepurașului să-și caute ciuboțelele.

Pe urecheatul din poveste nu l-a mai putut prinde. Dar de atunci, cum vede un iepure, ogarul se ia după el.

1 Răspunde la întrebări:

- Cine trebuia să plătească pentru mâncare?
- De ce a plătit iepurașul?
- Cum și-a făcut iepurașul dreptate?

2 Alege explicația potrivită.

„își ieși din fire”

„am eu ac de cojocul vostru”

„mintea i se luminează”

înțelese ce trebuie să facă

se mânie

găsesc mijloace de a vă pedepsi

- 3 Colorează cu aceeași culoare perechile de cuvinte cu același înțeles.

drumeț	păcălit	a ospăta	tiptil
a servi	pe furiș	călător	înșelat

- 4 Colorează caseta în fața răspunsului corect.

- Iepurele a luat ciuboșelele ogarului, deoarece:

- nu mai avea bani de ciuboșele;
- îi plătise masa ogarului cu banii pentru ciuboșele;
- era un mare viclean.

- 5 **PRO sau CONTRA?** Cum crezi că e corect să procedezi când cineva te păcălește?

- Îți faci singur dreptate.
- Cauți să te răzbuni pe cel care te-a păcălit.
- Încerci să dovedești fapta lui prin metode corecte.

- 6 **Activitate în grup.** Completați pe un poster cadranele.

A procedat corect ogarul?	Cum apreciezi fapta iepurelui? De ce?
Găsește un alt sfârșit pentru textul dat.	Desenează unul dintre momentele întâmplării.

- 7 **Jocul** „Ce credeți?”

- Ogarul fuge mereu după ... .
- M-am bucurat că ... .
- Motivul ar fi ... .
- Din text am învățat ... .
- Judecata iepurelui a fost ... .

Pățania ursului cafeniu

după Vladimir Colin

Un urs cafeniu s-a rătăcit odată printre urșii-albi de la Polul Nord.
– Un urs murdar! chicoteau focile.
– M-am spălat chiar azi-dimineață! le spuse Martin.
Dar focile nu-l crezură. Supărat, Martin plecă. El se întâlnește cu niște urși-albi.

– Cine-i urâțul ăsta? întrebă cu dispreț unul dintre ei.
Martin începu să plângă.

– De ce plângi? se interesă o morsa.
– Cum să nu plâng? Toți râd de mine!

Morsa îi spuse:

– Nu mai plânge! Săpunește-te bine din cap până în picioare!
Curând, blana lui Martin era plină de clăbuci strălucitori.

Vocabular

pățanie – aici: întâmplare, peripeție;

a chicoti – a râde pe ascuns;

clăbuci – spumă făcută de săpunul amestecat cu apă;

dispreț – lipsă de stimă.

1 Răspunde la întrebări:

- Cine s-a rătăcit printre urșii de la Polul Nord?
- De ce râdeau animalele de Martin?
- Ce l-a îndemnat morsa să facă?

2 Unește cuvintele care au înțeles opus.

nord

murdar

urât

toți

plânge

curat

frumos

sud

râde

nimeni

3 Încercuiește personajele care apar în text.

4 **Joc.** Eu zic una,
tu zici multe!

focă – _____

morsă – _____

blană – _____

5 **Joc.** „Dezmiardă”
cuvintele.

glas _____

blană _____

săpun _____

6 Citește textul. Despre cine îți oferă acest text informații?

Ursul-polar

Ursul-polar este cel mai mare animal carnivor terestru. El poate supraviețui atât pe pământul înghețat, cât și în apa rece ca gheața. Blana groasă și stratul de grăsime, aflat sub piele, îl apără de frig. Labele lui mari, cu pernțe moi, acționează ca niște vâsle când înoată.

Se hrănește în special cu foci, iar uneori vânează și morse.

(din *Enciclopedia copilului deștept*)

Textul de mai sus este **nonliterar informativ**.
El transmite informații din viața reală.

Reproducerea ghidată a unui fragment

Pățania ursului cafeniu

(continuare)

– Vai! Ce urs frumos! strigă un urs-alb.

– Ce blană albă are! se minunară și ceilalți.

Fericit, Martin începu să se joace cu urșii cei albi.

Deodată, un munte de gheață se apropie de sloiul pe care se jucau ei. Urșii cei albi săriră în apă. Neobișnuit cu viața de la Polul Nord, Martin rămase pe sloi. Când înțelese ce primejdie îl pândește, auzi glasul speriat al unei ursoaice:

– Puiul meu a rămas pe sloi!

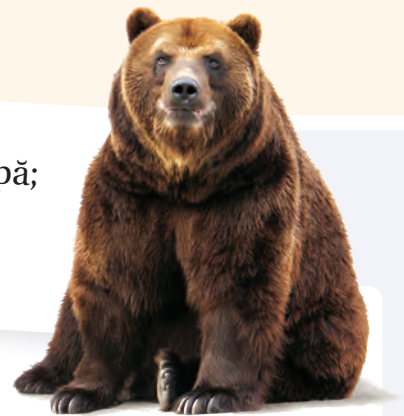
Deși era rănit de sulile de gheață, Martin luă puiul în brațe și sări cu el în apă. Clăbucii de săpun se topiră. Ursul deveni din nou cafeniu.

– Ești un urs bun și viteaz! spuse ursoaica. Îți mulțumesc, Martin! Nu blana îl face pe urs, ci fapta lui.

Vocabular

sloi – bucată de gheață care plutește pe apă;
primejdie – pericol;
îl pândește – aici: îl așteaptă.

1 Răspunde la întrebări:

- Unde se jucau urșii?
- Ce primejdie îi pândește?
- De ce rămase Martin pe sloi?
- Ce faptă a săvârșit Martin?
- Ce i-a spus ursoaica?

2 Unește cuvintele cu înțeles opus.

fericit

însăimântat

viteaz

bun

alb

calm

nefericit

rău

negru

laș

3 Descoperă în careu însușirile lui Martin.

T	Î	N	D	R	A	Z	N	E	Ț	B	C
R	M	B	S	E	N	S	I	B	I	L	U
I	B	U	C	U	R	O	S	U	T	Â	R
S	C	U	R	A	J	O	S	N	L	N	A
T	S	F	E	R	I	C	I	T	M	D	T

4 Bifează răspunsul corect.

- De ce, până la urmă, l-au acceptat ceilalți urși pe Martin?
  - pentru că era foarte bun;
  - pentru că era și el un urs;
  - pentru că a salvat puiul unei ursoaice.

5 **Jocul** „Ce credeți?”

- La început m-am întristat ...
- Apoi m-am bucurat ...
- Apreciez faptul că ...
- Din text am învățat că ...

6 **Portofoliu**

Găsește informații interesante despre morsa, focă sau ursul-brun. Prezintă-le colegilor.

7 Descoperă ideea, apoi comenteaz-o.

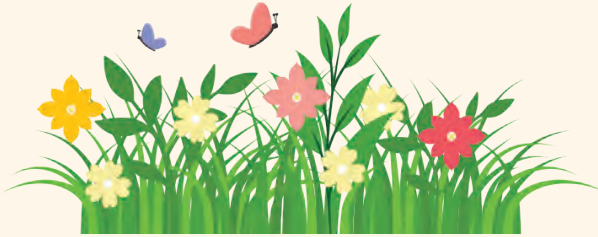
Niciodată   după   judeca   haine,
fapte.   nu   ci   după

Memorarea și recitarea expresivă

Tu, iarbă, tot ai mamă?

de Grigore Vieru

Tu, iarbă, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă,
Atunci când înverzești,
De ea îți amintești.

Tu, floare, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă,
Atunci când înflorești,
De ea îți amintești.

Tu, steauă, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă,
Atunci când te ivești,
De ea îți amintești.

1 Alege variantele potrivite.

- Poezia este dedicată:

florii; ierbii; mamei; copiilor; stelei.

- Dragostea reciprocă dintre mamă și copil este înfățișată în lumea:

viețuitoarelor; oamenilor; plantelor;
 corpurilor cerești.

- „de bună seamă” înseamnă:

desigur; fără îndoială; important; mai ales.

2 Care este mama acestor pui? Stabilește corespondența.

ieduț

vițeluș

mânz

boboc

miel

puișor

vacă

gâscă

capră

oaie

găină

iapă

3 **Joc.** „Dezmiardă” cuvintele.

mamă – _____ stea – _____
floare – _____ iarbă – _____

4 Continuă șirul cuvintelor:

mamă înțeleaptă, grijulie, _____, _____;
iarbă mustoasă, _____, _____, _____;
floare parfumată, _____, _____, _____;
stea strălucitoare, _____, _____, _____.

5 Ce sentimente exprimă poetul față de mamă?

dragoste   dispreț   admirație
 simpatie   stimă   mândrie

6 Ordonează cuvintele formând propoziții.

mamei   zidesc   fericirea   Mâinile   noastră.

sunt   Toate   încântătoare.   mamele

7 Descoperă ideea, apoi comenteaz-o.

Ascultă → ~~mamei nu tatălui~~ învățătura
~~uita povețele tale. tău și~~

Învățătura textului

Unirea face puterea

(folclor)

Un tată avea mai mulți feciori. Între ei intrase o mare neînțelegere. Ca să-i împăce, tatăl a luat câteva nuiiele. Le-a legat într-un mănunchi, pe care l-a dat fiecărui fiu pe rând:

– Să vedem cine îl frânge!

Feciorii nu au putut rupe mănunchiul.

Atunci, tatăl l-a dezlegat. El a dat fiecăruia câte o nuiia. Fără nicio greutate, feciorii au rupt nuiielele.

– Să vă fie de învățătură, dragii mei! a zis tata. Cât timp sunteți împreună, nimeni nu vă poate face niciun rău. Dacă nu veți fi uniți, veți cădea pradă dușmanilor.

Vocabular

neînțelegere – conflict, dezacord;
nuiia – vergea, vargă;
mănunchi – aici: legătură de nuiiele.

1 Răspunde la întrebări:

- Ce voia să-i învețe tatăl pe feciorii săi?
- La ce încercări au fost supuși ei?
- Ce povață ai aflat?

2 Colorează caseta în fața răspunsului bun.

● Tatăl și-a chemat feciorii:

- să le dea o lecție de înțelepciune;
- să-i vadă pe toți.

● Pentru a-i împăca, tatăl a folosit:

- un proverb; un mănunchi de nuiiele; un sfat.

3 Colorează cu roșu însușirile care se potrivesc tatălui.

înțelept

bun sfătuitor

grijuliu

hotărât

convingător

răutăcios

laș

povățuitor

4 Unește cuvintele cu înțeles opus.

neînțelegere

unire

dușman

rău

bine

prieten

înțelegere

dezbinare

5 Ce sfat le-a dat tatăl feciorilor săi?

să fie uniți

să se ajute reciproc

să fie dezbinați

să fie o familie

6 Descoperă în careu un proverb.

R	U	N	I	R	E	A	L
F	A	C	E	D	A	P	M
S	P	U	T	E	R	E	A

7 **Jocul** „Ce credeți?”

● Apreciez faptul că _____.

● Ceea ce impresionează este _____.

● Am admirat _____.

● Din acest text am învățat _____.

Textul și imaginea

Somnoroase păsărele

de Mihai Eminescu

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele –
Noapte bună!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace;
Dorm și florile-n grădină –
Dormi în pace!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce –
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce!

Peste-a nopții feerie
Se ridică mândra lună,
Totu-i vis și armonie –
Noapte bună!

Vocabular

suspină – murmură;
feerie – priveliște foarte frumoasă;
armonie – potrivire desăvârșită a tuturor elementelor naturii.

- 1 Răspunde la întrebări:
  - Ce fac păsările la lăsarea nopții?
  - Ce face codrul?
  - Ce fac florile?
  - Unde se duce lebăda?

- 2 Observă legătura dintre imagine și text.
  - Imaginea ne ajută să înțelegem mai bine textul.

3 Găsește explicația potrivită:

„izvoarele suspină”

● florile și-au strâns petalele;

„codrul negru tace”

● apa izvorului curge cu zgomot ușor;

„dorm și florile-n grădină”

● liniștea nopții s-a lăsat peste codru.

4 Colorează caseta în fața răspunsului bun.

● Elementele din natură prezente în poezie sunt:

păsărelele;

marea;

grădina;

izvoarele;

codrul;

luna.

● Poetul înfățișează acest tablou:

seara;

dimineața;

la sosirea nopții.

5 Colorează cu aceeași culoare perechile de cuvinte cu înțeles asemănător.

se ascund

codru

rămurele

se adună

crenguțe

se pitulează

se strâng

pădure

6 Desparte în silabe cuvintele reprezentate în imagini.

Serviciul 112

AJUTOR !!!

Serviciul
112

Alo! 112?

Când în pericol este cineva,
La 112 eu pot suna!
Apelul meu va fi înregistrat
Și voi fi ascultat și ajutat.

Când văd ceva suspect, un infractor,
Sun, mă prezint, solicit ajutor.
Știu că POLIȚIA-i mereu pe fază
Și pentru siguranța mea veghează.

Apelul de urgență folosește
Și-atunci când cineva se-mbolnăvește,
Se simte rău sau e accidentat,
SALVAREA va veni imediat.

Iar un incendiu de voi observa,
La 112 eu voi suna
Și POMPIERII-ndată vor sosi,
Cu apă focul ei îl vor opri.

1 Când sun la 112 ? Bifează variantele corecte de răspuns!

- Când are loc un accident.
- Când vreau să fac o farsă unui prieten.
- Când sesizez un incendiu.
- Când observ un hoț intrând la vecini.
- Când am chef de glume.

2 Calculează, apoi completează careul de cuvinte și vei afla ce servicii ne oferă numărul magic 112 .

A → 21-20 =	M → 18-12 =	T → 29-18 =
E → 13-11 =	O → 88-81 =	V → 42-30 =
I → 46-43 =	P → 10-2 =	U → 19-6 =
J → 77-73 =	R → 39-30 =	Ț → 24-10 =
L → 95-90 =	S → 70-60 =	

1 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	3 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
2 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	4 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

3 Colorează caseta meseriilor practicate de oamenii care sar în ajutorul nostru, când apelăm numărul de urgență.

doctorul	inginerul	pompierul	zidarul
scriitorul	bucătarul	reporterul	polițistul

4 Bifează calitățile necesare unui pompier.

☐ curajos	☐ puternic
☐ descurcăreț	☐ glumeț
☐ vesel	☐ curios
☐ altruist	☐ atent

5 Cele trei mașini care ne vin în ajutor, când sunăm la 112, au fost vopsite recent. Dar vopsitorul distrat a uitat să scrie denumirea lor. Ajută-l!

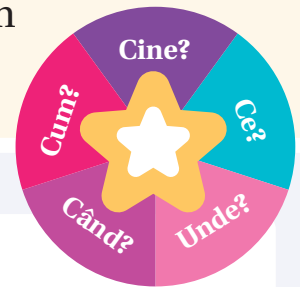
Recapitulare

Vara – pictoriță dragă

Știe toată lumea că Vara e o pictoriță renumită. Când sora ei, Primăvara, îi cedează locul, se apucă repede de pictat.

Mai întâi înveselește cerul, pictându-i soarelui un zâmbet cald. Peste verdele câmpiei pictează flori multicolore. Apoi dă culoare fructelor verzi din livadă. Începe cu cireșele și continuă cu vișinele, caisele și piersicile. Pe deal înroșește frăguțele aromate și zmeura zemoasă.

Expoziția ei este apreciată de toți: de găze, păsări și mamifere, dar și de noi, copiii. În vacanța mare ne bucurăm de tabloul oferit de această pictoriță pricepută.

- 1 Formulează câteva întrebări în baza textului.
- 2 Selectează din text câte trei cuvinte care să aibă numărul de silabe indicat mai jos.

- 3 Descoperă în text cuvintele ce conțin grupul de sunete **oa**, apoi desparte-le în silabe.
- 4 **Atenție!** Un cuvânt poate avea mai multe înțelesuri.
Vara mea locuiește la Soroca.
Vara se coc cireșele.

5 Desparte în silabe cuvintele: caise, păsări, expoziție.

6 Unește cuvintele ce se potrivesc.

pictoriță	zemoasă
zâmbet	renumită
frăguțe	cald
zmeură	aromate

7 Colorează cu aceeași culoare perechile de cuvinte cu același înțeles.

renumită	oferit	gâze	aromate
insecte	vestită	parfumate	dăruit

8 Scrie câte un cuvânt care să conțină grupurile de litere: ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi.

9 Ordonează cuvintele formând o propoziție.

livadă.	Vara	culoare	dă	fructelor	din
☐	☐	☐	☐	☐	☐

10 Continuă ideea:
Îmi place vara, deoarece ...

Evaluare

- Alege un bilețel și realizează sarcinile.

1

Greierul și furnica de Al. Donici

1. Citește fragmentul preferat.
2. Ce a învățat greierul din această întâmplare?
3. Ce ai fi făcut tu, dacă erai în locul furnicii?

2

Vrăbiuța uitucă de L. Butnaru

1. Citește ultimul fragment.
2. Numește personajele.
3. Găsește cuvintele cu înțeles opus pentru: *a râde*, *a-și aminti*, *cuminte*.

3

Primăvara de S. Vangheli

1. Citește dialogul dintre primăvară și porumbel.
2. De ce erau supărate vrăbiile?
3. Continuă ideea: Îl apreciez pe porumbel, deoarece ... .

4

Ciuboțelele ogarului de C. Gruia

1. Povestește un fragment din text.
2. Care este învățătura textului?
3. Continuă ideea: Consider că iepurașul a procedat corect/greșit, deoarece ... .

5

Unirea face puterea

1. Citește fragmentul care conține povăța tatălui.
2. Spune un proverb care se potrivește textului.
3. Continuă ideea: Îl apreciez pe tatăl băieților, deoarece ... .

Tainele cărții

Preferințe și impresii

În vizită la Biblioteca pentru Copii „Ion Creangă”

Biblioteca este locul unde putem împrumuta, citi și audia cărți, ne oferă posibilitatea de a organiza întâlniri cu scriitorii îndrăgiți și a participa la prezentări de carte.

Joc. Dacă-aș fi o carte, aș vrea să fiu ..., deoarece ... .
Dacă-aș fi un personaj, aș vrea să fiu ..., deoarece ... .

Invitație la lectură

Citește o carte îndrăgită și prezint-o colegilor.

- Ce cărți preferați să citiți?
- Vă place să aveți o carte personală sau una împrumutată de la bibliotecă?

Audiere

Îngerul și ghiocelul

de Iulia Hasdeu

Într-o zi, un înger s-a pogorât pe Pământ și a cules o floare la întâmplare. Apoi, urcă la cer și dispăru sub bolta de azur.

Florile de pe Pământ, care îl zăriseră pe îngerul strălucitor, fără a vedea însă și floarea ce o luase, se întrebau geloase care dintre ele era fericita surioară pe care o alesese îngerul și o luase cu sine.

- Este un trandafir, spuneau trandafirii.
- Este un crin alb ca și el, spuneau superbii crini.
- Nu, este o floare de portocal cu parfum divin, încercau să convingă portocalii.
- Vă spun eu, suratelor, că nu poate fi decât o lalea, strigă fălindu-se o lalea splendidă.

Chiar și violeta, atât de modestă de obicei, aspira la cinstea de a avea o soră în Rai și susținea cu blândețe că îngerul luase cu el o violetă.

Singur, ghiocelul stătea deoparte, în tăcere. Celelalte flori uitaseră de el.

Deodată, din înaltul cerului o lacrimă ca o perlă căzu și prinse a străluci pe ghiocelul cu tulpinița frântă.

Îngerul nu mai apăru; însă o voce divină străbătu văzduhul înmiresmat, ca o rugă blândă și neconținută.

– Biată floare, zise, floare cu adevărat modestă; pentru că te-am vătămat, cere-mi o răsplată; spune-mi, ce dorești?

– Mai nimic, răspunse ghiocelul.

– Vrei parfumul trandafirului?

– Nu.

– Strălucirea lălelei?

– Nu.

– Albastrul brebenelului?

– Nu.

– Frunza parfumată a lămâiului?

– Nu.

– Atunci, ce dorești?

– Pentru că îți face plăcere să-mi oferi un dar, Stăpâne, dă-mi voie să mă nasc și să înfloresc iarna, sub zăpadă și promoroacă, și fă ca la mireasma mea îmbătătoare, la apariția mea binecuvântată, oamenii înăspriți și înfrigurați de vânt și de ger să se simtă încălziți și întăriți de speranța apropiatei primăveri, a soarelui de foc cu raze divine.

Din ziua aceea, ghiocelul este totdeauna prima floare care ne zâmbește după urâcioasa iarnă, alb ca și cum ar mai purta încă urma lacrimii sfinte.

Fișă de lectură

- Titlul textului este _____ .
- Autorul acestei povești este _____ .
- Personajele sunt _____ .
- Îl apreciez pe ghiocel pentru _____ .
- Mi-a plăcut acest text, deoarece _____ .

- Ați participat vreodată la vreun concurs?
- Cum v-ați simțit în momentul când ați ieșit învingător? Dar atunci când ați pierdut?

Audiere

Iepurele și broasca-țestoasă

(fabulă de Esop)

Un iepure, care privea mersul leneș al unei țestoase, îi spuse acesteia în glumă:

– Vrei să facem o întrecere, să vedem cine aleargă mai repede?

Țestoasa încuviință.

A doua zi, dis-de-diminează, veni ră la locul hotărât pentru începerea cursei. Multe animale voiau să privească întrecerea și așteptau cu nerăbdare.

Domnul șoarece trase o linie roșie pentru start și veverița dădu semnalul de plecare cu un fluier.

Iepurele porni valvârtej, iar țestoasa încetinel, după cum îi era felul.

Cum o luase cu mult înaintea țestoasei, iepurele se așeză să mănânce câțiva morcovi proaspeți.

În timp ce mânca, trecu și țestoasa, asudată, dar hotărâtă să nu se dea bătută.

Iepurele mai alergă un pic și, în dreptul unui sat, se așeză sub un copac să se odihnească.

Târziu, țestoasa îl ajunse din urmă, dar trecu mai departe fără să se oprească.

Iepurelui i se făcu somn.

Își spuse:

– Soarele ăsta e prea fierbinte. Mai bine dorm un pic! Țestoasa e înceată și voi avea timp s-o întrec!

Când se trezi, văzu că se lasă noaptea.

Sări ca ars și porni pe urmele țestoasei.

În depărtare, o văzu cum trece linia de sosire și câștigă întrecerea.

Toate animalele au aplaudat-o.

I-au înmănat apoi cupa, ca unei mari câștigătoare.

Iepurele a ajuns târziu, obosit și rușinat, tocmai el, care credea că este cel mai bun alergător.

Așa a aflat că străduința este un dar neprețuit.

Fișă de lectură

- Personajele textului sunt _____ .
- Acțiunea are loc _____ și _____ .
când? unde?
- Apreciez țestoasa pentru _____ .
- Am învățat din acest text _____ .

- De ce oare, în copilărie, fiecare fetiță visează să fie prințesă și fiecare băiat se visează prinț?

Audiere

Prințesa și bobul de mazăre

după Hans Christian Andersen

A fost odată un prinț care voia să se însoare, dar își dorea drept tovarășă de viață o prințesă adevărată. Făcu el ocolul lumii ca să găsească una; într-adevăr, prințese erau destule, dar nu se putu încredința dacă ele erau cu adevărat prințese sau nu; totdeauna i se părea ceva îndoielnic la ele. Așa că bietul prinț se întoarse în împărăția sa foarte mâhnit că nu găsise ce căuta.

Într-o seară, pe o vreme îngrozitoare, când fulgerele țeseau pe cer pânza strălucitoare, iar tunetele bubuiau și ploaia nu mai contenea, cineva bătuse la poarta palatului și bătrânul împărat a trimis repede un slujitor să vadă cine ar fi putut fi pe o așa noapte cumplită. Era o tânără, apa curgea șiroaie din părul ei și de pe haine, tremura

și era tare zgribulită, părea că e o țărăncuță rătăcită. Cu toate acestea, când îi dădură binețe și o invitară în palat să se adăpostească peste noapte, ea spuse că-i o prințesă adevărată.

„Asta o să știm noi în curând!” își zise bătrâna împărăteasă. Apoi, fără să spună nimic, se duse în odaia de culcare, luă așternutul de pe pat și puse un bob de mazăre în mijlocul patului, deasupra acestuia așeză douăzeci de saltele și apoi a mai pus și douăzeci de perne mari de puf, unele peste altele, deasupra saltelelor. După ce pregăti astfel patul prințesei, o pofti să se culce.

A doua zi, împărăteasa o întrebă cum a dormit.

– Oh! Foarte rău! Toată noaptea n-am putut închide un ochi! răspunse prințesa. Era o ridicătură în pat care nu mi-a dat pace și acum îmi simt trupul ca după o bătaie zdravănă. A fost un chin!

Acestea fiind spuse, împărăteasa gândi că tânara era o prințesă adevărată, dacă simțise bobul de mazăre prin douăzeci de saltele și douăzeci de perne de puf, zicându-și: „Ce altă făptură, în afara unei prințese, poate avea pielea atât de delicată?”

Prințul o luă de soție pe tânără, încredințat fiind că ea este o prințesă adevărată și au trăit fericiți până la adânci bătrâneți, iar bobul de mazăre fu păstrat între odoarele palatului, unde trebuie să fi fost și acum, dacă nu l-a luat cineva.

Fișă de lectură

- Mi-a plăcut această poveste, deoarece _____ .
- M-a surprins faptul _____ .
- M-am bucurat mult _____ .

- Care este cel mai valoros cadou pe care l-ați primit vreodată?
- De ce îl considerați valoros?

Audiere

Coronița de rouă

(poveste franceză)

A fost odată un rege care nu avea decât o singură fată. Și cum era doar una la părinți, tatăl ei o răsfața fără margini, împlinindu-i toate poftele, care mai de care mai trăsните. Și, într-o bună dimineată, pe când se plimba prin grădina palatului, rămase cu privirea asupra perlelor de rouă care străluceau pe florile și frunzele din jur. Îi veni o idee năstrușnică și alergă într-un suflet la tatăl ei:

– Tată, dă poruncă să mi se facă o coroniță din picăturile de rouă. Sunt mai frumoase și mai sclipitoare decât perlele adevărate!

Tatăl, știind bine că asemenea ispravă nu e cu putință, încercă să-i schimbe gândurile, dar fata atâta îl rugă și atâta plânse, încât bietul om se lăsă convins de ea și dădu poruncă să i se facă prințesei coronița din perle de rouă.

Au fost aduși la palat cei mai pricepuți giuvaieri din ținut. Și, la cerința prințesei, li s-a spus că cel ce va izbuti va primi zece saci cu galbeni, iar cei ce nu vor fi în stare, după trei zile și trei nopți, o vor plăti cu capul. Giuvaiergiii ascultară porunca și în gând își rosteau rugăciunea cea din urmă. Se sfătuiră în ce chip ar putea să se salveze

de năpastă. Cel mai bătrân dintre ei le grăi astfel:

– Eu vă scap de urgie! Fiți pe pace și duceți-vă liniștiți la casele voastre. Aveți încredere în mintea

mea, că a avut mai multe de judecat decât voi!

A treia zi de dimineață se duse la rege și spuse:

– Prealuminate! Eu mă ofer să-i fac fetei o coroană de rouă, dar boabele să le iau din mâna ei.

Regele pricepu vorbele cu tâlc ale bătrânului și se învoi, sperând că astfel și fata lui să se mai înțelească.

Auzind fata că i se va face pe plac, nici nu judecă prea mult cererea bătrânului giuvaiergiu și se arătă încântată. Ba chiar se grăbi să-l poftască în grădină. Bătrânul o urmă, iar copila încercă să ia câteva picături de rouă de pe o frunză, dar ele, cum era și firesc, i se risipiră în palmă. Și la fel se întâmplă și cu altele, ori de câte ori încerca.

După o zadarnică strădanie, prințesa se uită la giuvaiergiu și apoi la tatăl ei și, îmbujorată de rușine, se aruncă în brațele tatălui, făgăduindu-i că de acum încolo nu avea să-i mai ceară ceva împotriva firii.

Bătrânul luă galbenii de la rege, dăruiți drept mulțumire pentru lecția dată fetei, și îi împărți cu ceilalți.

Fișă de lectură

- L-am admirat pe _____ .
- M-am bucurat că _____ .
- Povestea mă învață _____ .

Ce este vara?

de Petronela-Vali Slavu

Va sosi vacanța mare,
Vara ne va încânta
Iar cu razele de soare
Și cu frumusețea sa.

Căci e mare pictoriță...
Ia din curcubeu culori
Și, cu har, în poieniță,
Zugrăvește fluturi, flori...

Ca poetă iscusită,
Vara, cu penel de soare,
Scrie slovă aurită –
Câte-un vers în orice floare.

Când cicoarea și sulfina
Au, din rouă, diademe,
Ea transformă-n zori grădina
Într-o carte cu poeme.

Adio, drag Abecedar!

de Petronela-Vali Slavu

Un an, în clasa-ntâi, ne-ai învățat
Să scriem, drag prieten minunat,
Și să citim, iar astăzi multe știm.
Abecedar iubit, îți mulțumim!

În fiecare filă ai ascuns
Secrete ce păreau de nepătruns,
Poftindu-ne să-ți descifrăm secretul
Și-am reușit: cunoaștem alfabetul.

Ne-ai însoțit la școală-n primul an
Și te-am purtat cu grijă în ghiozdan.
De-acum, te vom purta în suflet și,
Cu drag, de tine ne vom aminti!

DIPLOMA

Dragă _____,

*Abecedarul te-a-nsoțit
Ca un prieten răbdător,
Secretele i-ai deslușit,
Chiar dacă nu a fost ușor.*

*Te-ai străduit! Felicitări!
Știi să citești și poți să scrii.
Te-așteaptă alte provocări
În anii care vor veni.*

_____

Semnătura

Adio, drag Abecedar!

Cuprins

UNITATEA 5

Ne urmăm visurile

Sunetul și literele h și H	6
Sunetul și literele p și P	10
Sunetul și literele b și B	14
Sunetul și literele v și V	18
Sunetul și literele g și G	22
Grupurile de litere ge și Ge	26
Sunetul și literele f și F	30
Recapitulare	34
Evaluare	35
Ce-am greșit noi corectăm și prin joacă învățăm	36

UNITATEA 6

Căutăm cheia succesului

Sunetul și literele j și J	38
Grupurile de litere gi și Gi	42
Sunetul și literele z și Z	46
Grupurile de litere che și Che	50
Grupurile de litere chi și Chi	54
Grupurile de litere ghe și Ghe	58
Grupurile de litere ghi și Ghi	62
Recapitulare	66
Evaluare	67
Ce-am greșit noi corectăm și prin joacă învățăm	68

UNITATEA 7

Pornim în explorarea lumii

Sunetul și literele x și X	70
Sunetul și literele k și K	74
Literele q, Q, w, W, y, Y	78
<i>Pomul cunoașterii</i>	79
Alfabetul limbii române	80
<i>Știu să scriu</i> , de Felix Marțian	82
Scrisoare	83

Recapitulare	84
Evaluare	85
Ce-am greșit noi corectăm și prin joacă învățăm	86

UNITATEA 8

Citind, adunăm comori

<i>Limba românească</i> , de George Sion	88
<i>Moldova</i>	90
<i>Primăvara</i> , după Spiridon Vangheli	92
<i>Cartea</i> , de Constantin Dragomir	94
<i>Greierul și furnica</i> , de Alexandru Donici	96
<i>Mărinimie</i> , după Emil Gârleanu	98
<i>Vrăbiuța cea uitucă</i> , după Leo Butnaru ...	100
<i>Cântec de primăvară</i> , de Ștefan O. Iosif .	102
<i>Ciuboțelele ogarului</i> , după Călin Gruia ...	104
<i>Ciuboțelele ogarului</i> (continuare)	106
<i>Pășania ursului cafeniu</i> , după Vl. Colin ...	108
<i>Pășania ursului cafeniu</i> (continuare)	110
<i>Tu, iarbă, tot ai mamă?</i> de Grigore Vieru ..	112
<i>Unirea face puterea</i> (folclor)	114
<i>Somnoroase păsărele</i> , de M. Eminescu ..	116
<i>Alo! 112?</i>	118
Recapitulare	120
Evaluare	122

Tainele cărții

<i>Îngerul și ghiocelul</i> , de Iulia Hasdeu	125
<i>Iepurele și broasca-țestoasă</i> , de Esop	127
<i>Prințesa și bobul de mazăre</i> , după H.Ch. Andersen	129
<i>Coronița de rouă</i> (poveste franceză)	131
<i>Ce este vara?</i> de Petronela-Vali Slavu	133
<i>Adio, drag Abecedar!</i> de Petronela-Vali Slavu	134

ABECEDAR

Manual de limba
și literatura română
pentru clasa I

SETUL CUPRINDE:

- MANUAL. Partea I
- **MANUAL. Partea a II-a**
- CAIETUL ELEVULUI. Partea I
- CAIETUL ELEVULUI. Partea a II-a
- GHID DE IMPLEMENTARE

